საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვითი სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ხალხის გაცდენა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

პარასკევი, 3 თებერვალი, 2012 წელი.

№22 (6899)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

ფასი 50 თეთრი.

სიმართლის თქმა ნუ შეგვაშინებს!

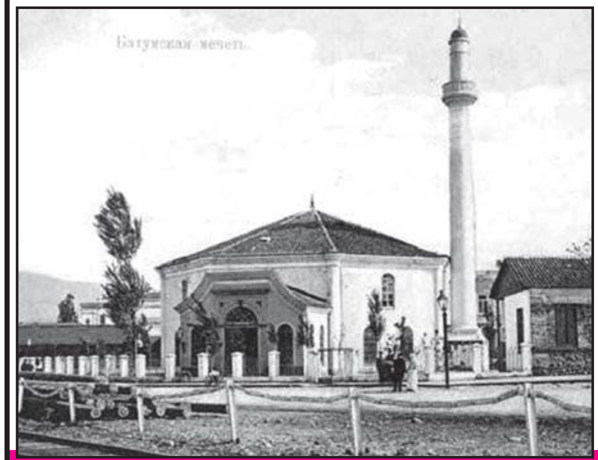

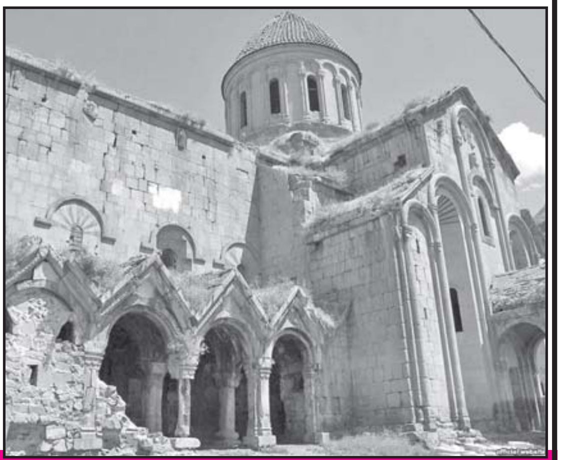

თამამად ვიაროთ მომავლისკენ, მაგრამ ნურც წარსულს ვივიწყებთ!.. ③

მიმართვა მის უმაღლესობას – ქართველ ხალხს!

კონტროლის პალატაში მიმდინარე რეფორმების გათვალისწინებით, მიზანშეწონილი იქნებოდა, თუ პალატა პოლიტიკურ საკითხებს თავს აარიდებდა ④

ირანი კარს მიღმა ⑤

რატომ შეხვდნენ აშშ-ს და საქართველოს ხელმძღვანელები

მეტს ვყიდით და მეტსაც ვყიდულობთ ⑦

კახეთისთვის ჯერ ბრენდი შექმნეს და სტრატეგიაზე ახლა დაიწყეს ფიქრი ⑥

ყველა ლიბერალი „ქათამი“ არ არის, მაგრამ ყველა „ქათამი“ ლიბერალია... ⑧

„იცოდე საკუთარი ფესვები და ის, რომ საქართველო ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანაა; არ გაგიტაცოს უცხო ქვეყნის ფსევდოკულტურამ; ნუ იქნები ზედმეტად ლიბერალი“.

ნაწყვეტები ილია II მიმართვიდან ნათლულებისადმი

№22. პარასკევი, 3 თებერვალი, 2012 წელი.

ჯანდაცვა

„სასწრაფო ოფიციალური რეკეტიორი ხდება“

ამ სათაურით გამოქვეყნებულ ინტერვიუში ასოციაცია „გვახსოვდეს ჰიპოკრატეს“ თავმჯდომარე, ჯანდაცვის ომბუდსმენი წინააღმდეგობის მოძრაობიდან მარინა ბერიძე „ალიას“ სკანდალურ დოკუმენტს აწვდის და შემაშფოთებელ ფაქტებს უამბობს.

2011 წლის ბიუჯეტში სოციალური პროგრამებისთვის გამოყოფილი თანხა, წინა წელთან შედარებით, 13 მილიონი ლარით ნაკლები იყო. ჯანდაცვის პროგრამების მოცულობა კი 15 მილიონი ლარით არის განსაზღვრული. 2010 წელს ეს რიცხვი 29 მილიონ ლარს შეადგენდა. აღნიშნულ ფაქტს საკრებულოში იმით ხსნიდნენ, რომ ჯანდაცვის პროგრამებს გამოეყო სასწრაფო სამედიცინო დახმარების პროგრამებისთვის გათვალისწინებული თანხები. ეს სამსახური საგანგებო სიტუაციების სამსახურს შეუერთდა და ამ სააგენტოს ბიუჯეტი 21 მილიონი ლარით განისაზღვრა, სადაც 13 მილიონი ლარი იყო სწორედ ბიუჯეტიდან გასული თანხა.

„როცა საკრებულოში ჩვენმა ასოციაციამ პრეზენტაცია „თბილისის ჯანდაცვის განვითარების გზები“ ჩაატარა, წარმოვადგინეთ ყველა პრობლემა, რაც დღეს დგას და მისი გადაწყვეტის გზებზეც ვისაუბრეთ. მანამდე შევისწავლეთ ბოლო წლების სასწრაფო დახმარების მუშაობის სქემა, ანალიზი გავუკეთეთ მას და ამის საფუძველზე მივმართეთ თვითმმართველობის ორგანოს წარმომადგენლებს ჩვენი პროექტით, სადაც ვამბობდით, რომ სასწრაფო დახმარების ხარჯები იზრდებოდა და საჭირო იყო ამ სამსახურის რეორგანიზება. ასევე უნდა განახლდეს მისი ავტოპარკი“, — აცხადებს მარინა ბერიძე.

თუმცა როგორც ბერიძე ამბობს, მას არავინ მოუსმინა. სასწრაფო და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების რეფორმის ფარგლებში, კლინიკებს იანვრის ბოლომდე უნდა გაევლოთ ავტორიზაცია, რაც ნიშნავს იმას, რომ ყველა ჰოსპიტალმა უნდა დადოს სასწრაფოსთან ხელშეკრულება, რათა მოხდეს პაციენტების გადაყვანა ავტორიზებულ კლინიკებში. სასწრაფო სამედიცინო დახმარება პაციენტს არ მიიყვანს იმ საავადმყოფოში, რომელსაც ავტორიზაცია გავლილი არ ექნება. ავტორიზაციის გავლა კი კლინიკის მხრიდან მოითხოვს ყოველთვიური თანხის გადახდას სასწრაფოს ანგარიშზე ცხრილში მოცემული მოდულების შესაბამისად. ცხრილში მოცემული ავტორიზაციის თანხები არ არის საბოლოო. პირველად ფორმდება ერთთვიანი ხელშეკრულებები რეფორმის დასატესტად. იანვრის ბოლომდე კლინიკებს ავტორიზაცია უკვე გავლილი, ანუ ხელშეკრულებები დადებული უნდა ჰქონდეთ. თებერვალი იქნება პილოტური, მარტიდან კი ანალიზის საფუძველზე მოხდება თანხების ცვლილებები მოდულების მიხედვით, რის შემდგომაც დაიდება 10-თვიანი ხელშეკრულება. ანალიზის ჩატარების მიზნით, თებერვალში სასწრაფოს მიერ მიყვანილი პაციენტების რეგისტრი კლინიკებში ცალკე იწარმოებს და ის მიეწოდება სასწრაფოსაც. „ახლა გეტყვით რამდენიმე ვარიანტს, რა თანხებიც უნდა გადაუხადონ კლინიკებმა ჯერჯერობით სასწრაფო სამედიცინო დახმარებას ყოველთვიურად: აბდომინალურ ქირურგიაში, ავტორიზაციის ღირებულება ყოველთვიურად 800 ლარია, ეს ნიშნავს იმას, რომ საავადმყოფო, სადაც აბდომინალური ქირურგიის განხრით სრულდება მუშაობა, ყოველთვე 800 ლარი უნდა გადაუხადოს სასწრაფო სამედიცინო დახმარებას იმისთვის, რომ, როცა ამ პროფილის პაციენტი გამოჩნდება, მათთან მიიყვანოს“, — აცხადებს ბერიძე.

ალერგოლოგიის პროფილის მოდული (ყოველთვიური გადასახდელი) 100 ლარია, ენდოკრინოლოგიის — 200 ლარი, კარდიოლოგიის — 1000 ლარი, მიკროქირურგიის — 400 ლარი, ნეიროქირურგიის — 1000 ლარი, ნევროლოგიის — 500 ლარი, ოფთალმოლოგიის — 200 ლარი, ოტოლარინგოლოგიის — 100 ლარი, ტრავმატოლოგიის — 1000 და ა.შ.

„სამომავლო შედეგებს, რაც ამას მოჰყვება, სამედიცინო დაწესებულებების ხელმძღვანელებიც მშვენივრად ხვდებიან, ალბათ და ხმა დროულად უნდა ამოიღონ. ეტყობა, ყველა ცალ-ცალკე ფიქრობს, რომ თავად გადარჩება და გამოძვრება მდგომარეობიდან, მთავარი ის არის, რომ ჯანდაცვა თავზე გვენგრევა და მოსახლეობა უკიდურესად მძიმე მდგომარეობაშია და ეს კიდევ უფრო დაამძიმებს მათ მდგომარეობას. სანამ გვიანი არ არის და ჯერ კიდევ გამოსაცდელი ვადით ხდება ეს ყველაფერი, უნდა დაფიქსირდეს, რომ ამ მოდელმა არ იმუშავა და ცუდია. დაფინანსება მართლაც სჭირდება სასწრაფოს, მაგრამ ეს არ უნდა მოხდეს ვინმეს დაზარალების ხარჯზე“, — აცხადებს მარინა ბერიძე.

ალიანჩალიანი

„უპატრონოდ მიტოვებული“ თბილისის გარეუბნები პარალიზებულია

გუშინ, დილით თბილისში, ლილოს დასახლებისკენ მიმავალ გზაზე, საბაჟო ტერმინალთან, ცენტრალური საავტომობილო გზის გაუწმენდაობის გამო, თითქმის 40 წუთის განმავლობაში საცობი შეიქმნა. დაახლოებით 30-მდე მანქანა, მათ შორის მუნიციპალური ტრანსპორტი ავტობუსები და მიკროავტობუსები, გზის გაგრძელებას ვერ ახერხებდნენ. დასახლებაში შესვლა ვერ შეძლო სასწრაფო დახმარების მანქანამაც. ვითარებას ძლიერი ნამქერიც ართულებდა. ადგილზე არ გამოჩენილა არც ერთი შესაბამისი უწყება, მათ შორის არც თბილისის მერიის დასუფთავების სამსახური. მოქალაქეები საკუთარი ძალისხმევით ახერხებდნენ მოყინულ გზაზე გაჩერებული ან თოვლში ჩაფლული მანქანების გამოყვანას. შექმნილი ვითარებით უკმაყოფილო მგზავრების თქმით, დედაქალაქის მერიას „გარეუბნები უპატრონოდ ჰყავს მიტოვებული“.

მსგავსი ვითარებაა თბილისის კიდევ ერთ მსხვილ დასახლებაში — დიდ ლილოში, სადაც დილიდან არ მოძრაობდა ტრანსპორტი, მოსახლეობა კი სამსახურში მისვლას ვერ ახერხებდა.

ადგილობრივების თქმით, ბოლო დღეებში დიდთოვლობის მიუხედავად, მათი გზები არ სუფთავდება, ამჟამად კი თოვლით იმდენადაა ჩახერგილი, რომ მის გაწმენდას მხოლოდ სპეცტექნიკა შეძლებს. ადგილზე არ გამოჩენილა მერიის დასუფთავების სამსახური.

კახეთში 20-მდე სოფელი გარესამყაროს არის მოწყვეტილი

დიდთოვლობის გამო კახეთის რეგიონში 20-მდე სოფელი გარესამყაროს არის მოწყვეტილი. ქარბუქის გამო ტექნიკა საავტომობილო გზების გაწმენდას ვერ ახერხებს.

გარესამყაროს არის მოწყვეტილი ყვარლის რაიონში ინწობას ხეობის სოფლები, გრძელჭალა, მერქნისცერი და ხევღრუმა, გურჯაანის რაიონში სოფლები ზიარი, ფხოველი, ჭერემი; სიღნაღის რაიონში სოფელი ერისიმედი; დედოფლისწყაროს რაიონში სამთაწყარო, ფიროსმანი და საბათლო; ახმეტის რაიონში კასრისწყალი, ილტოს ხეობის 5 სოფელი. გზა ჩაკეტილია პანკისის ხეობაშიც, ახმეტა-მატნის მონაკვეთზე ძლიერი ქარბუქის გამო. ასევე, ჩაკეტილია ალვანთან და მაღრაანთან დამაკავშირებელი გზაც. საგარეჯოს რაიონში გარესამყაროს არის მოწყვეტილი გომბორის ხეობის სოფლები.

ნამქერია სოფელ უდაბნოსთან. როგორც კახეთის საინფორმაციო ცენტრს საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გია ჩალათაშვილმა განუცხადა, საჭიროების შემთხვევაში სოფელში სპეცტექნიკა შევა.

საავტომობილო გზებზე საპატრულო პოლიცია საგანგებო რეჟიმში მუშაობს.

ინტერპრესნიუსი

აქტუალური თემა

1 თებერვლიდან ძალაში შევიდა ცვლილებები თურქეთში ყოფნისა და მოგზაურობის წესებში, რომელთა მიხედვითაც უცხო ქვეყნის მოქალაქე თურქეთში უვიზოდ სამ თვეზე მეტხანს ვერ დარჩება: 90 დღის გასვლის შემდეგ პირი ვალდებულია დატოვოს თურქეთი და უკან მხოლოდ 90 დღის შემდეგ დაბრუნდეს. ეკონომიკის ექსპერტთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ სიახლე მნიშვნელოვნად დააზარალებს საქართველოს იმ მოქალაქეებს, რომლებმაც, ფაქტობრივად, უვიზო მიმოსვლის წყალობით, თურქეთში დასაქმება შეძლეს.

ვფიქრობ, კიდევ უფრო გაიზრდება რაოდენობა იმ მოქალაქეებისა, რომლებიც სამუშაო ვიზას ითხოვენ...

პირველ თებერვლამდე საქართველოს მოქალაქეებს თურქეთში, ფაქტობრივად, განუსაზღვრელი ვადით შეეძლოთ დარჩენა: სარებულ სპეციალურ ანკეტებსა და დოკუმენტებს თებერვალშივე შეავსებენ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ბევრ მათგანს თურქეთის დატოვება მოუწევს.“

თურქეთის მთავრობის ამ ინიციატივამ ცხოვრება გაურთულა თურქეთში არალეგალურად დასაქმებულ საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებმაც თურქეთის შრომის ბაზარს განსაკუთრებულად მაღალი სიხშირით ბოლო წლებში — სავიზო რეჟიმის გამარტივების შემდეგ — მიაშურეს. მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის, „ანტიტრეფიკინგის“ პროგრამის ხელმძღვანელის მარკ ჰულსტის თქმით, თურქეთში ჩასული საქართველოს მოქალაქეები, როგორც წესი, იაფი მუშახელის მრავალათასიან არმიას ავსებენ.

„ქალები ძირითადად დაკავებული არიან ოჯახებში მომვლელებად, მამაკაცები მუშაობენ სოფლის მეურნეობის სფეროში (ზეთისხილის, ჩაის კრეფა) ან, ქალები და მამაკაცები დაკავებულები არიან პატარა ფაბრიკებში ქალაქებსა და სოფლებშიც კი, ანუ ყველგან, სადაც არსებობს მოთხოვნა იაფ მუშახელსა და მიგრანტებზე“, — უთხრა მარკ ჰულსტმა რადიო „თავისუფლებას“.

სამი თვე თურქეთში, სამი — შინ

მი თვის გასვლის შემდეგ ისინი ფორმალურად კვეთდნენ საქართველო-თურქეთის საზღვარს და მეორე დღესვე უკან, თურქეთში, ბრუნდებოდნენ. 2012 წლის პირველი თებერვლიდან კი პირი, რომელიც სამი თვის გასვლის შემდეგ თურქეთის ტერიტორიას სულ ცოტა სამი თვით არ დატოვებს, დეპორტაციას დაექვემდებარება. ბათუმში თურქეთის კონსულის ენგინ არიქანის თქმით, სამ თვეზე მეტი ხნით თურქეთში გაჩერების უფლება ექნებათ მხოლოდ მათ, ვინც სამუშაო ვიზას ან ბინადრობის უფლებას მიიღებს:

„ვფიქრობ, კიდევ უფრო გაიზრდება რაოდენობა იმ მოქალაქეებისა, რომლებიც სამუშაო ვიზას ითხოვენ. ბოლო დრომდე ასეთი მოთხოვნა საერთოდ არ ყოფილა. ადამიანები ტურისტული ვიზით ჩადიოდნენ თურქეთში, მაგრამ შემდეგ მუშაობას იწყებდნენ. ამის გამო პრობლემები ექმნებოდათ და მათი დეპორტაციაც ხდებოდა. ვისაც თურქეთში მუშაობა უნდა, ოფიციალური რეგისტრაცია უნდა გაიაროს.“

უცხო ქვეყნების, მათ შორის, საქართველოს მოქალაქეებს რეგისტრაციის გავლას ურჩევს თურქეთის შრომისა და სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრი ფარუქ ჩელიქიც, რომლის განცხადებასაც სააგენტო „კავკას-პრესი“ ავრცელებს. მინისტრის თქმით, მას, ვისაც ექვსთვიანი ან უფრო ხანგრძლივი ვიზა აქვს, შრომითი შეთავაზება შეუძლია მიიღოს პირდაპირ შრომისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროში (ცცც.სთპ.ჰწმ.ეკძ. ამასთან, განსაკუთრებული შეღავათით ისარგებლებენ ძიძები და მომვლელები:

„ჩვენ არ გვყავს საკმარისი კადრები, რომლებიც მომვლელებად, ძიძებად და აღმზრდელებად დასაქმდებიან. ამ სამუშაოს ძირითადად უცხოელები ასრულებენ. უმჯობესი იქნება, თუკი ისინი არ დაელოდებიან 90-დღიანი ვადის გასვლას და დასაქმებასთან დაკავშირებულ სპეციალურ ანკეტებსა და...

მისივე თქმით, თურქეთში, სადაც იაფ მუშახელზე მაღალი მოთხოვნილებაა, შრომითი მიგრანტები ხშირ შემთხვევაში ტრეფიკინგის მსხვერპლის როლში გვევლინებიან. ოფიციალური ცნობით, 2011 წელს საქართველოს სამი მოქალაქე იქნა იდენტიფიცირებული, როგორც ტრეფიკინგის მსხვერპლი, თუმცა სპეციალისტები ვარაუდობენ, რომ მსხვერპლთა რაოდენობა, სინამდვილეში, გაცილებით მეტია. თურქეთის მთავრობაში იმედოვნებენ, რომ სიახლე მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ეკონომიკის ექსპერტი ზურაბ ჯაფარიძე მიიჩნევს, რომ ამგვარი მოლოდინი უსაფუძვლოა, ხოლო მატერიალური სახის ზარალი, რომელსაც საქართველოს ბევრი მოქალაქე ნახავს, — არსებითი:

„ნეგატიური შედეგი ექნება, რადგანაც საქართველოში ბევრი მოქალაქეა ისეთი, რომელიც გადადიოდა თურქეთში, რჩებოდა იქ, ილებდა შემოსავალს და ახმარდა მას ოჯახის წევრებს. ცვლილების შემდეგ მათ ეს თავისუფლება აშკარად შეეზღუდებათ, ამიტომ ეკონომიკური თვალსაზრისით ამას ნეგატიური ეფექტი ექნება. რაც შეეხება ტრეფიკინგს, არანაირი ეფექტი არ ექნება, რადგანაც პრობლემა ისაა, რომ მსხვერპლი მოტყუებით ან სხვა გზით გადაჰყავთ საზღვარზე, სადაც პასპორტსართმევენ და შემდეგ არალეგალურად ამყოფებენ.“

ჯიმშერ რეხვიაშვილი,
რადიო „თავისუფლება“

◉ სიმართლის თქმა ნუ შეგვაშინებს!

თამამად ვიაროთ მომავლისკენ, მაგრამ ნურც წარსულს ვივიწყებთ!..

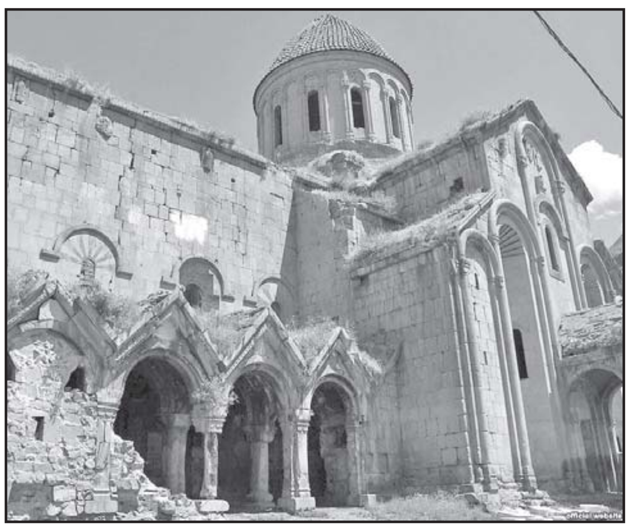

მიმართვა მის უმაღლესობას – ქართველ ხალხს!

დიდი ილია ჭავჭავაძე ბრძანებდა, როცა საქმე არა ჩანს, სიტყვაც საქმეაო. თურგდალეულთა ეპოქაში სიტყვაც საქმე იყო და ფასობდა. საქართველოს მოღვაწეების ხელისუფლებამ საქმე საერთოდ დაივიწყა და სიტყვაც ტალახში მოისვარა. 8 წელი გადის, რაც ხელისუფლებაში არიან, მაგრამ მათ დაკავებას პირი არ უჩანს. ახლაც მათით უცხოელი „დამრიგებლების" ენაზე გვესაუბრებიან. სააკაშვილი ახალ-ახალ ანტიქართულ და ანტიისალამურ(?)...

თურქეთი საქართველოს ისტორიული მტერი იყო.

ჩვენში მუსლიმანური რელიგიის ხელოვნურად აღორძინება, რაშიც გამოყენებულია თურქეთის სახელმწიფოს ფინანსები, საეჭვო წარსულით შეკოწიწებული საქართველოს ხელისუფლების ხელდასხმით, აჭარლების საქართველოდან მოკვეთის პროლოგი გახლავთ. ცენტრალურ პრესაში რამდენიმე წელია ქვეყნდება ჩვენი საგანგაშო წერილები, მაგრამ არც ხელისუფლებამ და არც დედაქალაქის გამოჩენილმა მოღვაწეებმა არაფერი იღონეს. ილია ჭავჭავაძეს და მის თაობას არაფერი შეშლიათ აჭარასთან დამოკიდებულებაში, მაგრამ აქ უნდა ხაზგასმით აღინიშნოს ის, რაც სათქმელადაც მძიმეა. დედაქალაქის ინტელიგენციას ძალიანაც ეშლება აჭარასთან მიმართებაში. მასონისტური იდეებით გაჟღენთილი დასავლელი ექსპერტების ჭკუით მტერმა იაროს, დადიან კიდეც, სავალალო ის არის, რომ ეს მტერი ქართული გვარ-სახელით მოგვევლინა და თავზე დავისვით თუ დაგვაჯდა, სულ ერთია.

ახლახან საქართველოს კულტურის მინისტრის ბატონ რურუას ვიზიტმა თურქეთში, კიდევ უფრო გააღრმავა და გაათვალსაჩინოვა აჭარაში საქართველოსთვის უცხო და მიუღებელი იდეოლოგიის საფუძვლები. თურქეთის კულტურის მინისტრმა განაცხადა და ამისი მოწმე სრულიად საქართველოა, ჩვენ ბათუმში ავაშენებთ სულთან აზიზიეს ახალ ჯამესო. ეს ის სულთანია, რომელმაც აჭარა მოსტაცა საქართველოს. თურქეთი ითხოვს ბათუმში და არა – თბილისში, სადაც მეტი მუსლიმანი ცხოვრობს, ვიდრე ბათუმში, სულთან აზიზიეს ჯამეს აშენებას. ეს იმას ნიშნავს, რომ 400 წლის შემდეგ სამაჩაბლოში პუტინის სახელობის სალოცავი აშენდეს!

თურქეთისათვის წარდგენილი ტაძრების სია და მოლაპარაკების პირობები, შეთანხმებული უნდა ყოფილიყო მის მესაკუთრე საქართველოს საპატრიარქოსთან, რაც არც ადრე და არც ახლა არ მოხდა. ბათუმში ჯამეს აშენება ქართველი მუსლიმანების პირადი საქმეა და არა თურქეთისა და საქართველოს კულტურის მინისტრების, გნებავთ – პრეზიდენტებისა და პრემიერების. სააკაშვილი ურცხვად აცხადებს, დედაჩემმა თქვა – თურქეთი ჩვენი მტერი არასოდეს ყოფილაო. კი ბატონო, პრეზიდენტსა და მის ძვირფას დედას უფლება აქვთ, თურქიც უყვარდეთ და ნებისმიერი სხვაც, მაგრამ აჭარლებს თავი დაგვანებონ, ბათუმსა და აჭარას თავი დაანებონ. მათ ფულის კეთების სხვა უამრავი საშუალება აქვთ და აკეთებენ კიდეც, მაგრამ აჭარელთა ეროვნული ცნობიერების გაყიდვის ხარჯზე, ეს უკვე ქვეყნის ღალატია.

თურქეთი საქართველოს ისტორიული მტერი იყო. მართალია, იგი ისწრაფვის ევროპისაკენ, მაგრამ მის იდეოლოგიაში ახლაც ცოცხალია პანთურქიზმის ნაღმი, როცა დროს იხელთებს, უმალ აამოქმედებს. 450 წლის წინათ მათ აჭარლებს გენოციდი მოგვიწყვეს. ვინც უარს ამბობდა გამუსლიმანებაზე, თავს ჭრიდნენ და მდინარეში ყრიდნენ. აჭარისწყალი აჭარლების სისხლით ილებებოდა. ასეთ ვითარებაში, როცა ჩვენი შემწე არავინ იყო, დავკარგეთ მამაპაპური სარწმუნოება, მაგრამ შევინარჩუნეთ მშობლიური ენა და ეროვნული ზნე-ჩვეულება. ახლა, როცა აჭარლები დავუბრუნდით მართლმადიდებლურ სარწმუნოებას, სააკაშვილი ისევ მუსლიმანობისკენ მიგვერეკება. ბათუმი შეწუხებულია და დუღს აჭარის ხელისუფლების უსუსურობით, ძნელი სათქმელია, იქნებ შეგნებულად თურქების წისქვილზე უშვებს წყალს. ხალხი უკვე ალაპარაკდა ხელისუფალთა გამყიდველურ როლზე, რომლის საფუძველიც ბათუმის თანდათანობით თურქებზე ჩაბარებაა. ცნობილი გახდა, რომ საზღვაო სანაოსნოს ყოფილი შენობა თავისი ნახევარი ჰექტარი ტერიტორიით, 1 ლარად უჩუქებიათ თურქებზე. შენობას ბულდოზერები უკვე ანგრევენ. წინა დღით ეს ადგილი და შენობა თურქეთის ელჩმა და ლ. ვარშალომიძემ დაათვალიერეს. ღამით კი დაიწყეს სანაოსნოს შენობის აღგვა პირისაგან მიწისა. აჭარის ტელევიზია და პრესა, ნაცარს გვაყრის თვალებში. ხალხი წუხს, რომ ხსენებულ ადგილას იწყება გრანდიოზული ჯამეს მშენებლობა. ერთმანეთში ირევა ტყუილ-მართალი. აჭარის პარლამენტის თავმჯდომარე, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი მიხეილ მახარაძე ბუჩქებშია შეყუჟული, რომელიც ადრე თბილისიდან ლანძღავდა აჭარის ავტონომიას და ჭკუას გვასწავლიდა, მათ შორის მეც. კაცმა რომ თქვას, თურქებს უფრო მეტი მიწები აქვთ ოკუპირებული, ვიდრე რუსეთს. თვალს რატომ ვხუჭავთ და ვიმალებით. მოვუწოდებთ დედაქალაქის მართლაც უნიჭიერეს და ღირსეულ მოღვაწეებს, ვიდრე სააკაშვილი თბილისში პირველი ღამის უფლებას არ დაგიკანონებთ, ხმა ამოიღეთ.

სააკაშვილი და მისი გუნდი ისეთ ხაფანგს გვიგებს, საიდანაც თავის დაღწევა სათუო გახდება. ის, რომ თურქები მათ მიერ ქართულ ტერიტორიაზე ორ (ადრე ოთხზე იყო ლაპარაკი) ქართულ ტაძარს აღადგენენ, ვერაფერი შვილია. თუ აღადგენენ, მაშინვე თურქულ მუზეუმს გახსნიან, ისე როგორებიც აია-სოფიაშია და არა იმ დანიშნულებით, რისთვისაც თავის დროზე ააგეს ჩვენმა წინაპრებმა. ერთი სიტყვით, მდგომარეობა საგანგაშოა. საჭიროა მოქმედება დღესვე, ხვალ უკვე გვიანი იქნება.

> **გვინდა, არ გვინდა, ასეთი მწარე ამბიც არსებობს!**

ხელისუფლებას საზოგადოებრივი აზრის მოსმენაც კი არ სურს, ამიტომაც საჭიროდ ვთვლით ბათუმში მოეწყოს პლებისციტი, რომელიც გამოავლენს ბათუმის მოსახლეობის აზრს. ამის შემდეგ ყველაფერი ნათელი იქნება. ძალიან ბევრი კითხვები ჩნდება, რომელთა პასუხები ხელისუფლებას არ გააჩნია. ბატონი სააკაშვილის ჩანაფიქრი კიდევ უფრო შორს მიდის. ამერიკული შეკვეთაა არა მარტო აჭარის, არამედ სრულიად საქართველოს ისლამიზაცია. ეს ცალკე საუბრის თემაა. 2004 წელს სააკაშვილი ბრძანებდა „აჭარა დავიბრუნეთო." რა ჭირდა აჭარას მისი დასაბრუნებელი?! ნათელია, რომ იგი ცდილობს თურქებს დაუბრუნოს ეს მხარე, ცხადია, არ ვიცით, რის საფასურად: სასურველია, ამ თემაზე ჩვენმა გამოჩენილმა მოღვაწეებმა ისაუბრონ.

აჭარის მოსახლეობის სახელით მოვუწოდებთ ჩვენი ერის სათაყვანო მამულიშვილებს: ნონა გაფრინდაშვილს, მაია ჩიბურდანიძეს, ჭაბუა ამირეჯიბს, თამაზ ჭილაძეს, გურამ დოჩანაშვილს, მაყვალა გონაშვილს, რევაზ მიშველაძეს, ვახტანგ ჯავახაძეს, თამაზ წივწივაძეს, ნოდარ ჯალაღონიას, გივი კალანდიას, ელიზბარ ჯაველიძეს, ნოდარ წულეისკირს, გურამ გოგიაშვილს, მერაბ ბერძენიშვილს, თემო გოგიაძეს, ლევან ცუცქირიძეს, დავით ერისთავს, რეზო ჩხეიძეს, რობერტ სტურუას, გიგა ლორთქიფანიძეს, გოგი ქავთარაძეს, ოთარ მეღვინეთუხუცესს, გურანდა გაბუნიას, ნინელი ჭანკვეტაძეს, თამაზ გამყრელიძეს, როინ მეტრეველს, მალხაზ ზაალიშვილს, დავით მუსხელიშვილს, ვანო კიღურაძეს, მზექალა შანიძეს, გურამ კვარაცხელიას, ავთანდილ არაბულს, ნინო ჯავახიშვილს, ჯუმბერ ლომინაძეს, თემურ შაშიაშვილს, ვალერი ასათიანს, ირაკლი მენაღარიშვილს, ვაჟა ლორთქიფანიძეს, ყველას, ვისთვისაც ძვირფასია ერთ მუშტად შეკრული საქართველო, დაგვიცვან აჭარლები მოყვრად მოსული მტრის იდეოლოგიური და ეკონომიკური ექსპანსიისაგან.

რაღა თქმა უნდა, ამასვე მოვუწოდებთ ბატონ ბიძინა ივანიშვილსა და მის მიერ დაფუძნებულ „ქართულ ოცნებას."

მოვუწოდებთ მის უმაღლესობას – ქართველ ხალხს, მის უწმინდესობას – სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ილია II-ს და სრულიად საქართველოს მოსახლეობას, ნუ გაგვიმეტებენ აჭარლებსა და აჭარას ხელმეორედ იმ ჯოჯოხეთური წამებისათვის, რასაც თურქეთის უღელი ჰქვია. ჩვენ ვიცით რა არის მისი სიმძიმე, ეს აგრესია, სამი ბნელი საუკუნის მანძილზე, მეწყერივით გადადიოდა ჩვენს ხერხემალზე.

ქართველო დებო და ძმებო, მუხლმოდრეკით გევედრებით, დაგვიფარეთ და გვიხსენით თქვენი სისხლი და ხორცი, დაიცავით და შეუნარჩუნეთ საქართველოს 1878 წელს, რუსეთის დახმარებით, თურქთა სამსაუკუნოვანი ბატონობისაგან დედასამშობლოსთან სისხლხორცეულად დაბრუნებული აჭარა. გარწმუნებთ, საფრთხე რეალურია.

ღმერთი იყოს ტანჯული საქართველოს მფარველი!

„ქართული აკადემიის" აჭარის წარმომადგენლობასთან არსებული უხუცესთა სათათბიროს სახელით

შოთა ზოიძე,

მწერალი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, სახელმწიფო, დავით აღმაშენებლის, ილია ჭავჭავაძის, ნიკო ნიკოლაძის, მემედ აბაშიძისა და გიორგი ლეონიძის პრემიების ლაურეატი.

1 თებერვალი, 2012 წელი. ქ. ბათუმი

◉ ჩვენი პრესდაიჯესტი

„მოხდება დიდი ტრაგედია!"

„რთული სიტუაციაა ივანიშვილის ბანაკში, ისიც კი გავიგე, თურმე საცემრად იწევენ ერთმანეთზე და ბიძინა აშველებთ", – ამბობს პოეტი ბადათერ არაბული, რომელიც ბიძინა ივანიშვილის მიერ შექმნილი ახალი სტრუქტურის „საკოორდინაციო დარბაზის" სხდომას ესწრებოდა.

„ალია".

ჩაანაცვლებს თუ არა სააკაშვილს გიორგი თარგამაძე

ადვოკატ შალვა ხაჭაპურიძის თქმით, ამერიკა სერიოზულად რომ არ იყოს დაინტერესებული საქართველოს შიდა პოლიტიკური პროცესით, გიორგი თარგამაძეს ნამდვილად არ მიიწვევდნენ სააკაშვილთან ერთად. თუმცა, ამერიკა ასეთ თემებთან დაკავშირებით ასეთ ღია პოლიტიკას, როგორც წესი, არ აწარმოებს.

„ახალი თაობა".

პარკირების საფასურის ზრდა რეგიონებიდან დაიწყო

სანამ თბილისელი მძღოლები პარკირების წლიური საფასურის შესაძლო გაძვირებაზე საუბრობდნენ, ბათუმში ეს საკითხი უცებ „მოაგვარეს". ამიერიდან აქ ავტომანქანის ერთწლიანი პარკირების უფლება 40-ის ნაცვლად, 80 ლარი ეღირება. დედაქალაქში ასეთი რამ ჯერ არ იგეგმებაო, ამბობენ „სითი პარკის" ადმინისტრაციის სამსახურში. ვნახოთ, ალილო და ხვალეო...

„რეზონანსი".

◉ ზამთარი ჩვენი მღელვარებისა

წუხელ თოვდა... ნეტავ ჩვენთან რად არ გაჩნდით...

თოვლობაა შემორჩენილი საქართველოში, ზოგან დიდი, ზოგან პატარა. დედაქალაქ თბილისშიც – ჯერ კიდევ დედაქალაქში – თოვლობაა.

შესაბამისი სამსახურები 24-საათიან რეჟიმში მუშაობენ, იწმინდება საავტომობილო გზები, ტრასები, ყველგან ტექნიკური მარილი იყრებაო, – ირწმუნება ტელეეკრანი.

იმ „ყველგან"-ში, როგორც ნათოვ დღეებში გამოჩნდა, თბილისის ტროტუარები, მიწისქვეშა გადასასვლელების კიბეები ვერ მოხვდა, თან ყველა ჩასასვლელ-ამოსასვლელ კიბეს როდი გასდევს მოაჯირები და ქვეითები ძალიან ფრთხილად უნდა ვიყოთ, ფეხი რომ არ მოგვისრიალდეს. არადა, ფეხით მოსიარულეებს პატივისცემა რომ უნდა, ამას ჯერ კიდევ ილფი და პეტროვი გვასწავლიდნენ...

ასე რომ, ძვირფასო სპეცსამსახურებო, „ავტომობილოსნებთან" ერთად ფეხოსნებსაც მოგვხედეთ, მოგვაპყარით თქვენი ფხიზელი თვალი, თორემ ტრავმატოლოგებიც კაი ხანია, რაც უფასოდ აღარ ირჯებიან...

ლუკა გორგაძე

№22. პარასკევი, 3 თებერვალი, 2012 წელი.

◎ როცა ლოზე-ყორეს ვედებით

როგორ შეიძლება, რომ გეგელია იქცეს გუგუნავად

კონტროლის პალატაში მიმდინარე რეფორმების გათვალისწინებით, მიზანშეწონილი იქნებოდა, თუ პალატა პოლიტიკურ საკითხებს თავს აარიდებდა

25 იანვარს კონტროლის პალატის პოლიტიკური პარტიების ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის უფროსმა ნათია მოგელაძემ საზოგადოებრივ მოძრაობა „ქართულ ოცნებას“ წერილით მიმართა, რომლითაც მას თვალთმაქცურ გარიგებაში ადანაშაულებდა და შპს „ელიტა ბურჯის“ მიერ საზოგადოებრივი მოძრაობის ანგარიშზე ჩარიცხული 1 100 000 ლარის უკან გადარიცხვას სთხოვდა. კონტროლის პალატის პოლიტიკური პარტიების ფინანსური მონიტორინგის სამსახური ამას იმით ხსნიდა, რომ ორივე ორგანიზაცია რეალურად ბიძინა ივანიშვილს ეკუთვნის და მათ შორის გარიგება მოჩვენებითია. ივანიშვილის მოძრაობა ამ მოთხოვნას უკანონოდ მიიჩნევს და აცხადებს, რომ კონტროლის პალატამ საკუთარ უფლებამოსილებას გადააჭარბა, თუმცა თანხის კონფისკაციის თავიდან ასაცილებლად მის შესრულებას დასთანხმდა.

რამდენად კანონიერია კონტროლის პალატის პოლიტიკური პარტიების ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მოთხოვნა? — აღნიშნულთან დაკავშირებით „პირველი“ იურისტ ლევან ალაფიშვილს ესაუბრა.

— ბატონო ლევან, რამდენად კანონიერია კონტროლის პალატის ეს მოთხოვნა და იზიარებთ თუ არა იმ მოსაზრებას, რომ ეს უწყება უფლებამოსილებას აჭარბებს?

— კანონიერებაში თუკი ჩანაწერის კანონში არსებობის ფაქტს ვიგულისხმებთ, კანონის 33-ე პრიმა მუხლში მართლაც ვხვდებით ასეთ ჩანაწერს **„ბათილია გარიგება, რომელიც მიზნად ისახავს ამ თავით დადგენილი წესებისა და შეზღუდვებისთვის თავის არიდებას“**. თუმცა წერილში საუბარია არა ამ კანონზე და ნორმაზე, არამედ ეს ნორმა სამოქალაქო კოდექსის სხვა ნორმასთან ერთად არის ციტირებული, რომელიც მოჩვენებით და თვალთმაქცურ გარიგებებს შეეხება. არსებითად ეს ორი განსხვავებული გარიგებაა: **მოჩვენებითი გარიგების შემთხვევაში ხელშეკრულების მხარეებს რაიმე სამართლებრივი ან ქონებრივი შედეგის მიღწევა არ აქვთ მიზნად. ამისგან განსხვავდება თვალთმაქცური გარიგება, როცა ხელშეკრულების მხარეებს მიზნად შედეგის მიღება აქვთ,** მაგრამ გარიგებით ამას ფარავენ. მაგალითად, სესხსა და იპოთეკას ბინის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებით ფარავენ. ამ თვალსაზრისით წერილში ორივე საფუძვლის (ერთდროულად მოჩვენებითიც და თვალთმაქცურიც: **„ვთვლით, რომ სახეზეა მოჩვენებითი, თვალთმაქცური გარიგების ნიშნები“) მითითება გაუგებარია.**

თუ ჩაითვლებოდა, რომ ეს თვალთმაქცური გარიგებაა, მაშინ სამოქალაქო კოდექსის იმავე 56-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად გადაწყვეტილების მიმღებმა (სასამართლომ) უნდა დაადგინოს და განაცხადოს, რომელი გარიგება დაფარეს მხარეებმა. ამასთან, ეს უკვე უპირობოდ ბათილი გარიგება აღარ არის. უფრო გასაგები (რაც არ ნიშნავს ამის მისაღებობას) იქნებოდა კანონის 33-ე პრიმა მუხლის მოშველიება სამოქალაქო კოდექსის 54-ე მუხლთან ერთად, რომელიც კანონსაწინააღმდეგო გარიგების ბათილობას ადგენს. **ეს რაც შეეხება ბათილობის თემას.** კანონიერებასა და უფლებამოსილების ფარგლებთან მიმართებაში მნიშვნელოვანია სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მოშველიება, რომელიც გვეუბნება: **„მართლმსაჯულებას სამოქალაქო საქმეებზე ახორციელებს მხოლოდ სასამართლო კანონისა და სასამართლოს წინაშე ყველა პირის თანასწორობის საწყისებზე“. უდავოა, რომ კერძო პირებს შორის ურთიერთობები და ხელშეკრულებები სწორედ კერძო სამართლის, იგივე სამოქალაქო საქმეა და ამ საქმეებზე მართლმსაჯულებას სასამართლო ახორციელებს.**

— „პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ ორგანულ კანონში შესული ცვლილებით კონტროლის პალატას პოლიტიკური პარტიებისა და მათთან დაკავშირებული ორგანიზაციების ფინანსური მონიტორინგის უფლება მიენიჭა. მოდის თუ არა ეს წინააღმდეგობაში საქართველოს კონსტიტუციასთან და ამ შემთხვევაში, საკონსტიტუციო ცვლილებების განხორციელებაც იყო თუ არა საჭირო?

— კონსტიტუციის 97-ე მუხლის პირველი პუნქტი ამომწურავად განსაზღვრავს, რომ კონტროლის პალატის კომპეტენცია სახელმწიფო სახსრების გამოყენებაზე და ხარჯვაზე ზედამხედველობაა. მართალია იმავე მუხლის მე-4 პუნქტში აღნიშნულია, რომ კონტროლის პალატის უფლებამოსილება კანონით განისაზღვრება, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ კანონმდებელს საშუალება ეძლევა, კომპეტენციის სფერო გააფართოოს ან შეამციროს. ეს მხოლოდ იმას ნიშნავს თუ რისი გაკეთების, რა გადაწყვეტილების მიღების ან მოქმედების განხორციელების უფლება აქვს კონტროლის პალატას სახელმწიფო სახსრების ხარჯვისას. მაგალითად, „საქართველოს კონტროლის პალატის შესახებ“ კანონით ან, გნებავთ საბიუჯეტო კოდექსით, განსაზღვრულია კონტროლის პალატის უფლებამოსილება, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტების შესრულება და საბიუჯეტო ასიგნებების ხარჯვა შეამოწმოს. ეს უფლებამოსილება განსაზღვრულია კანონებით და კონსტიტუციის 97-ე მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილ კონტროლის პალატის კომპეტენციის სფეროს არ სცილდება.

პოლიტიკოსები, ჟურნალისტები, ოპონენტი მხარეები, არასამთავრობო სექტორის თუ ვენეციის კომისიის წარმომადგენლები საუბრობენ კანონის კონსტიტუციურობაზე, ახალ და მძიმე შეზღუდვებზე თუ შესაძლო განვითარების შესახებ. გაჟღერდა ისიც, რომ კანონში შესატან ცვლილებებს პარლამენტის საგაზაფხულო სესიაზე წარადგეწმუნებს. ამ ოპონირებაში, რომელიც სამართლებრივ სივრცეში არ მიმდინარეობს, ერთი მხარე თუ ე.წ. კანონდარღვევას სჩადის, მეორე მხარე, ნებით თუ უნებლიეთ, მისი ლეგიტიმაციის ხარისხის ზრდას უწყობს ხელს. შთაბეჭდილება რჩება, რომ ოპონენტებს ამ პოლიტიკური ან ადმინისტრაციული ოპონირების სივრცეში დარჩენა ძალიანაც აწყობთ, რადგანაც აქ ყველა მართალია. ასეთი მდგომარეობის გაგრძელება ამომრჩევლის

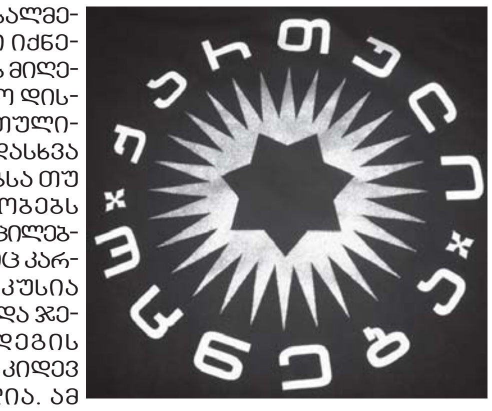

ნენ, რაც მისასალმებელია. კარგი იქნებოდა, კანონის მიღებამდე ფართო დისკუსია გამართულიყო, რაც სხვადასხვა გაუგებრობებსა თუ წინააღმდეგობებს თავიდან აგვაცილებდა, თუმცა ისიც კარგია, რომ დისკუსია დაწყებულია და ჯეროვანი შედეგის მიღწევა ჯერ კიდევ შესაძლებელია. ამ პროცესში საზოგადოების ყველა წევრმა, იქნება ეს მწვავე ოპონირების რეჟიმში მყოფი პოლიტიკური ძალა, ავტორიტეტული არასამთავრობო ორგანიზაცია თუ რიგითი მოქალაქე, საკუთარი წილი პასუხისმგებლობა უნდა გააცნობიეროს. **ეს არის ის რყევა, რომლის ინტენსივობა არჩევნების მოახლოებასთან ერთად იმატებს და შესაძლოა, შტორმმა შთანთქოს გემი: ქართული სახელმწიფო, საზოგადოება.**

ამ კონტექსტში კანონის კონსტიტუციურობის საკითხიც უნდა განვიხილოთ. დღეისთვის, სამართლებრივი პროცედურებით საკონსტიტუციო ან საერთო სასამართლოში არც კანონი, არც კონტროლის პალატის კომპეტენცია და არც კონტროლის პალატის გადაწყვეტილებები თუ აქტები სადავოდ არ არის გამხდარი. ამდენად, ყველაფერი მხოლოდ ინტერპრეტაციაა და ყველა მხარე საზოგადოებას თავისი მოსაზრების სისწორესა თუ ჭეშმარიტებაში არდაბნეულობის გარდა, კანონისადმი აპათიის და საზოგადოებაში დელეგიტიმაციის ფაქტორი შეიძლება, გახდეს. ამასთან დაკავშირებით სხვაგვარად ვერ აიხსნება ფაქტები, რომლებიც დინამიკურად განვითარებული პოლიტიკური მოვლენების ფონზე განსაკუთრებით ყურადსაღებია. **მხედველობაში მაქვს კონტროლის პალატის 4 იანვრის წერილი პოლიტიკური სუბიექტებისადმი და „ქართული ოცნების“ პასუხი: „თქვენი კომპეტენცია ანტიკონსტიტუციური, ხოლო მოთხოვნა უკანონოა, მაგრამ ვასრულებთო“.** ანალოგიურად, კონტროლის პალატის ბოლო წერილი „ქართული ოცნებისადმი“ და კვლავ იგივე პასუხი, თანაც ისე რომ არც ერთი ეს გადაწყვეტილება, რომელიც არსით ადმინისტრაციული აქტია, სადავო არავის გაუხდია.

კიდევ ერთი „საინტერესო“ და მნიშვნელოვანი ფაქტის შესახებაც უნდა ვისაუბროთ. სამმა კანონმა — სამოქალაქო კოდექსმა, საჯარო რეესტრის შესახებ კანონმა და მეწარმეთა შესახებ კანონმა მოქალაქეებს საჯაროდ უთხრა, რომ რეესტრის ჩანაწერები სრულად და სწორად ითვლება. შესაბამისად, „ქართული ოცნებისა“ თუ კონტრაქტორი კომპანიისთვისაც ეს პრეზუმფცია მოქმედებს. **კონტროლის პალატა 25 იანვრის წერილში მიუთითებს, რომ „ქართული ოცნებაც“ და კომპანიაც ერთ პირს ეკუთვნის.** ამ ინფორმაციის შემდეგ მოქალაქე, რომელსაც ინტერნეტზე ხელი მიუწვდება და საჯარო რეესტრში ამ ორგანიზაციების ჩანაწერებს შეამოწმებს, **გაუგებრობაში აღმოჩნდება, რადგანაც კომპანიის შემთხვევაში ივანიშვილის გვარი საერთოდ არ ფიგურირებს, ხოლო ქართული ოცნების შემთხვევაში ივანიშვილი ერთ-ერთი წევრთაგანია, რომელიც გამგეობის წევრია, თავმჯდომარეა და კრებაზე გადაწყვეტილების მიღებისას სხვა წევრების მსგავსად მხოლოდ ერთი ხმა აქვს.** კონტროლის პალატის მოსაზრებას ლეგიტიმური ხასიათი შესძინა განცხადებებმა, რომლითაც ე.წ. კუთვნილების საკითხი სადავო არავის გაუხდია, თანხების უკან დაბრუნებაზე თანხმობა განაცხადეს და ეს წერილი (რომელიც არსით ადმინისტრაციული აქტის კატეგორიას შეიძლება, მიეკუთვნოს) არ გაუსაჩივრებიათ. რიგით მოქალაქეს ბუნებრივად უნდა გაუჩნდეს კითხვა: **კანონით გარანტირებული რეესტრის ჩანაწერის პრეზუმფციას უფრო მეტი ძალმოსილება აქვს, თუ არასასამართლო დაწესებულებების ინტერპრეტაციებს?** თუკი მათ დასტურსა თუ აღიარებას (თუნდაც არაპირდაპირს) კანონით განსაზღვრული პრეზუმფციის შეცვლა შეუძლია, მაშინ სხვა შემთხვევაში სხვა პირი ანალოგიურისაგან რითი არის დაცული? უტრირებულად, მაგრამ მაგალითისთვის: **რატომ არ შეიძლება, რეესტრში რეგისტრირებული გიორგი გეგელია გურამ გეგენავად ჩაითვალოს, თუკი თვითონ და კიდევ ერთი ადამიანი ამას იტყვის?!** ამ ყველაფერთან ერთად, ვფიქრობთ, წევრობაზე დაფუძნებული არასამთავრობო ორგანიზაციის ვინმეს „კუთვნილებას“ მოხსენიება ან მიჩნევა არაეთიკურია, რადგანაც მისი წევრების ღირსება კნინდება.

— საბოლოო ჯამში, რამდენად სწორად მიიჩნევთ კონტროლის პალატის პოლიტიკური პარტიების ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის შექმნას?

— მცდელობა, რომ პოლიტიკური სუბიექტების საქმიანობის გამჭვირვალეობა გაიზარდოს, პოზიტიურია და საქართველოს პარტნიორი ქვეყნებისა თუ ავტორიტეტული საერთაშორისო გაერთიანებების რეკომენდაციების პრაქტიკული რეალიზებაა. **თუმცა გამართული სისტემის, მიუკერძოებელი და დამოუკიდებელი მექანიზმებისა და ინსტიტუციონალიზმის, რაც მთავარია, ქვეყნის უმაღლეს კანონთან შესაბამისობის გარეშე ეს მცდელობა პროდუქტიული ვერ იქნება.** კონტროლის პალატის, როგორც მაღალი ავტორიტეტის, ობიექტური და პოლიტიკური პროცესებისგან შორს მდგომი დაწესებულების არსებობა საზოგადოებისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა. განსაკუთრებული ნდობით მხოლოდ ასეთი ინსტიტუცია სარგებლობს და მთავრობაზე კონტროლისთვისაც ეფექტური ინსტრუმენტია. **კონტროლის პალატაში მიმდინარე რეფორმების გათვალისწინებით, ამ დაწესებულების პოლიტიკური საკითხებისაგან განრიდება მიზანშეწონილი იქნებოდა, რაც სულაც არ ნიშნავს, რომ თვით პარტიების ფინანსების გამჭვირვალეობაზე ზედამხედველობაზე უარი ითქვას.** გამართლებული იქნებოდა განსხვავებული მექანიზმებისა თუ სისტემის შექმნა და ფართო მონაწილეობით ახალი კომისიური სტრუქტურის შექმნა. ამის გამოცდილება ჩვენს უახლოეს ისტორიაში უკვე არსებობს. 2006 წელს მიღებული კანონით „ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში კონფლიქტის შედეგად საქართველოს ტერიტორიაზე დაზარალებულთა ქონებრივი რესტიტუციისა და კომპენსაციის შესახებ“ განსაზღვრულია საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით რესტიტუციისა და კომპენსაციის კომისიის შექმნის წესი. ასეთი კონცეფციის გაზიარების შემთხვევაში როგორც კონტროლის პალატის ავტორიტეტი და მისდამი ნდობა გადარჩებოდა, ასევე უფრო მაღალი ხარისხისა და ნდობით აღჭურვილი ახალი ორგანოს მონიტორინგით პოლიტიკური ცხოვრება კონკურენტულ პირობებში წარიმართებოდა, რითაც საბოლოო ჯამში და ყველაზე მეტად, რიგითი მოქალაქე გამოვიდოდა გამარჯვებული.

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ირანი კადრს მიღმა

რატომ შეხვდნენ აშშ-ს და საქართველოს ხელმძღვანელები

ორშაბათს ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ თეთრ სახლში პირველად მიიღო საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი. მანამდე ამერიკისა და საქართველოს ლიდერები ერთმანეთს შეხვდნენ მხოლოდ ერთხელ – 2011 წლის იანვარში ვაშინგტონში დიპლომატ რიჩარდ ჰოლბრუკის დაკრძალვის დროს. ის შეხვედრა გრძელდებოდა სულ 25 წუთი, ამჟამინდელი – დაახლოებით ერთი საათი.

ექსპერტებს მხედველობიდან არ გამორჩენიათ აშკარა ცივი დამოკიდებულება ამერიკის შეერთებული შტატებისა და საქართველოს ხელმძღვანელობას შორის 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ. ეტყობა, აქ უკანასკნელი როლი არ შეუსრულებია იმ ფაქტს, რომ სააკაშვილი ავლენდა სიმპათიას ობამას მთავარ მეტოქესთან წინა არჩევნებში – სენატორ მაკკეინთან. ფაქტობრივად, გაიყინა სამხედრო თანამშრომლობა საქართველოსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის. და აი თავისი პირველი საპრეზიდენტო ვადის დამთავრებისთვის ობამამ მაინც მიიღო სააკაშვილი.

რასაკვირველია, საქართველოს ხელისუფლებაც, ოპოზიციაც შეეცადნენ გამოეყენებინათ შეხვედრის ფაქტი თავიანთ სასარგებლოდ. ოპოზიციას იმედი ჰქონდა, რომ ვაშინგტონი სააკაშვილს მოსთხოვდა პატიოსანი არჩევნების მოწყობას (2012 წლის შემოდგომაზე საქართველოში გაიმართება პარლამენტის არჩევნები, 2013 წელს – პრეზიდენტისაძ. თავად სააკაშვილმა განაცხადა, რომ შეხვედრის შედეგებმა „მოლოდინს გადააჭარბა“. საქართველოს უშიშროების საბჭოს მდივანი, სააკაშვილის ერთ-ერთი უახლოესი თანამებრძოლი გიგა ბოკერია მიიჩნევს, რომ საქართველო-ამერიკის ურთიერთობა ხარისხობრივად ახალ დონეზე გადის ყველა მიმართულებით, მათ შორის თავდაცვის სფეროშიც. უახლოეს პერიოდში გაიმართება ორი ქვეყნის თავდაცვის მინისტრების შეხვედრა. საქართველოს უშიშროების ანალიზის ცენტრის დირექტორმა დევიდ სმიტმა განაცხადა, რომ სამხედრო თანამშრომლობა საქართველოსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის კვლავ მიაღწევს დონეს, რომელზეც იგი იმყოფებოდა 2008 წლის ომამდე.

მაგრამ ქართველ მებრძოლებს ძნელად რომ ჰქონდეთ იმის იმედი, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები კვლავ შეაიარაღებს და მოამზადებს საქართველოს არმიას რევანშის ახალი მცდელობისთვის აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში. თუ 2008 წელს სამხედრო ავანტიურა ჩაიშალა, ახლა, როდესაც ორივე რესპუბლიკაში არიან არა მშვიდობისმყოფელები, არამედ რუსეთის არმია, მათი სამხედრო გზით დაბრუნების მცდელობა განწირულია ჩავარდნისთვის. სამხედრო თანამშრომლობას საქართველოსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის აქვს სხვა მიზანი და იგი დაემორჩილება უწინარეს ყოვლისა ამერიკის შეერთებული შტატების და არა საქართველოს ინტერესებს. ალბათ, სწორედ ამაზე სურდა გადაკვრით ეთქვა ობამას, როდესაც მადლობა გადაუხადა სააკაშვილს ავღანეთში სამხედრო ოპერაციაში მონაწილეობისთვის. სხვათა შორის, 2012 წელს საქართველოს კონტინგენტი ავღანეთში 1700 კაცს მიაღწევს.

ექსპერტების აზრით, სააკაშვილთან მოლაპარაკების მთავარი მიზეზი გახდა ვაშინგტონის მისწრაფება მოიპოვოს საქართველოს მხარდაჭერა ირანთან ომში, რომელიც, როგორც ჩანს, გარდაუვალი ხდება. ამ ომში საქართველოს შეუძლია გახდეს პლაცდარმი ირანზე თავდასხმისთვის და ამერიკის ჯარების ზურგის ბაზა. ცხადია, რომ ამგვარ დახმარებას ამერიკის შეერთებულ შტატებს ვერ გაუწევენ რეგიონის სხვა ქვეყნები – სომხეთი, აზერბაიჯანი და თურქეთიც კი, ვინაიდან ამგვარ ოპერაციაში მონაწილეობა მათთვის სერიოზულ პრობლემებს ქმნის.

სამხედრო ექსპერტები აღნიშნავენ ომისთვის მზადების აშკარა ნიშნებს: ეს არის ვაზიანსა და მარნეულში სამხედრო აეროდრომების რეკონსტრუქცია, ფარვატერის გაღრმავება ფოთის ნავსადგურში, კომპაქტური ჰოსპიტლების მშენებლობა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, ყველა ეს სამუშაო ამერიკის ფულით მიმდინარეობს.

ირანის წინააღმდეგ სამხედრო ოპერაცია, ამას გარდა, გახდება შესანიშნავი საბაბი საქართველოში ამერიკის სამხედრო ბაზების განთავსებისთვის, რისი კატეგორიული წინააღმდეგიც რუსეთია. შეიძლება ეჭვი არ ვიქონიოთ, რომ ამერიკის ჯარები არ წავლენ საქართველოდან სამხედრო კამპანიის დამთავრების შემდეგაც, არამედ დარჩებიან იქ მუდმივ საფუძველზე. როგორც ეს მოხდა ავღანეთის კამპანიაში ცენტრალური აზიის ქვეყნებში.

МОСКОВСКИЙ КОМСОМОЛЕЦ

კრემლის პროექტები კავკასიის უნიკალურ ბუნებას ანადგურებს

საერთაშორისო ეკოლოგიური ორგანიზაცია „გრინფისის“ მონაცემებით, რუსული კომპანია „კავკასიის კურორტები“, რომელსაც, პუტინის დაკვეთით, ჩრდილო კავკასიაში მთელი რიგი პროექტების განხორციელება აქვს დავალებული, რეგიონის უნიკალურ ბუნებას ანადგურებს. საქმე ეხება ლაგონაკის მთიანეთს, სადაც კავკასიის დასამორჩილებლად ახალი პროექტის ავტორმა – კრემლმა, სამთო-სათხილამურო კურორტების აშენება განიზრახა.

რეგიონში, სადაც, ფაქტობრივად, ყოველდღიურად მიმდინარეობს საომარი შეტაკებები, მსგავსი უტოპიური გეგმის დასახვა, ალბათ, მხოლოდ რუსეთის დღევანდელ მმართველებს თუ შეეძლოთ. ამ „ამბიციურ“ მიზნებს კი, ეკოლოგების განმარტებით, შესაძლოა, ჩვენი რეგიონის განუმეორებელი ბუნება შეეწიროს.

„გრინფისის“ მონაცემებითვე, თავდაპირველად, პუტინის ფავორიტმა კომპანიამ განაცხადა, რომ ამ ტერიტორიაზე მხოლოდ სათხილამურო ტრასები და მცირე ზომის

ნაგებობები აშენდებოდა, ამჟერად კი ირკვევა, რომ დაგეგმილია დიდი სასტუმროების და კოტეჯების მშენებლობაც. ეს ყველაფერი კი ლაგონაკის ბუნებრივ ნაკრძალში უნდა განთავსდეს, რომელიც უნიკალურია და იუნესკოს ბუნებრივი მემკვიდრეობის სიაში შედის.

ეკოლოგები შიშობენ, რომ მსგავსი მშენებლობები ადგილობრივ ფლორასა და ფაუნაზე ძალიან უარყოფითად იმოქმედებს. ლაგონაკის მთიანეთში 190 სახეობის ცხოველი და მცენარეა, რომლებიც მსოფლიო და რეგიონალურ „წითელ წიგნშია“ შეტანილი. მშენებლობების შემდეგ კი მათ საბოლოო გადაშენების სერიოზული საფრთხე დაემუქრებათ.

აღსანიშნავია, რომ მსგავსი პროექტები თავად რუსულ კანონმდებლობასთანაც წინააღმდეგობაშია, მაგრამ კრემლისათვის ეს აშკარად არ არის დაბრკოლება. ობიექტების მშენებლობა ამ რეგიონში რუსეთს სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებმაც მოსთხოვეს, მაგრამ საკუთარი ძალაუფლების დაკარგვის შიშით შეპყრობილი კრემლის მმართველებისათვის, ბუნება და ეკოლოგია პრიორიტეტი აშკარად არ არის. „გრინფისი“ კი რეაგირებას უკვე მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების ხელისუფლებებს სთხოვს.

ანა ბერიძე

რუსეთს შეუძლია, რომ შეუტიოს მეზობლებს, მაგრამ არა – ნატოს ქვეყნებს

რუსეთის არმიას შეუძლია სწრაფად მიიტანოს იერიში მეზობელ ქვეყნებზე, თუმცა ვერ შეძლებს და არც აპირებს ხანგრძლივი ოპერაციები აწარმოოს ნატოს წევრი ქვეყნების წინააღმდეგ ერთდროულად, – განაცხადა აშშ-ს ნაციონალური დაზვერვის დირექტორმა ჯეიმს კლეპპერმა, რომელიც კონგრესში ქვეყნის საფრთხეების თემაზე ყოველწლიური მოხსენებით წარსდგა.

„რუსეთის ჩვეულებრივი შეიარაღების ძალები საბჭოთა კავშირის შემდეგ დასუსტდა, რამაც აიძულა მოსკოვი დიდი სახსრები გადაიხადოს მის მოდერნიზებაში. და იქამდე, ვიდრე რუსეთის მაღალწერტილოვანი სისტემები არ შევა არმიაში, მოსკოვი, სამხედრო დაგეგმვის დროს, ისევ ბირთვულ შეკავებაზე იქნება აქცენტირებული. ის თავის ბირთვულ ძალებს კვლავაც განიხილავს, როგორც გადამწყვეტს – რუსეთის სუვერენიტეტისთვის და მსოფლიო არენაზე მისი მნიშვნელობის ხაზგასასმელად“ – განაცხადა კლეპპერმა.

მისი თქმით, აშშ-სთვის, დღესდღეობით, საფრთხე მომდინარეობს ირანიდან, რუსეთიდან და ჩინეთიდან. ირანის წინააღმდეგ ახალი სანქციები, მათ შორის, ევროკავშირის მიერ ირანულ ნავთობზე უარის თქმა, სავარაუდოდ, უფრო შედეგიანი იქნება, ვიდრე აქამდე მიღებული ზომები, თუმცა ეს არსებული რეჟიმის დაცემას არ გამოიწვევს.

რაც შეეხება საფრთხეებს რუსეთიდან და ჩინეთიდან... ამერიკის დაზვერვის შეფის ინფორმაციით ეს ორივე ქვეყანა განაგრძობს ჯაშუშურ საქმიანობას. თუმცა, ახლა უფრო ეკონომიკის მიმართულებაზე არიან გააქტიურებულები. სწორედ რუსეთისა და ჩინეთის წარმომადგენლები მონაწილეობენ ამერიკის კომპიუტერულ ქსელში მასობრივ შეღწევასა და ინტელექტუალური საკუთრების მოპარვაშიც.

თეა ინასარიძე

ქართული პარადოქსი

საქართველოს ამ რამდენიმე წლისწინანდელი გამოცდილებით თუ ვიმსჯელებთ, კორუფციასთან ბრძოლა და დემოკრატიის მშენებლობა – ეს სხვადასხვა რამეა, ამტკიცებს მიმოხილველი კრისტიან კერილი. პრეზიდენტი სააკაშვილი ბედნიერია: ობამას ადმინისტრაციამ შეაქო იგი დახმარებისთვის ირანსა და ავღანეთში, აგრეთვე ამასწინანდელი ჟესტის გამო, რომელიც დაეხმარა განეტვირთა დაძაბულობა რუსეთთან ურთიერთობაში, ნათქვამია სტატიაში.

თანაც მსოფლიო ბანკმა დიდად შეაფასა საქართველოს ანტიკორუფციული კამპანია. ავტორი ეთანხმება ამ შეფასებას. სიტუაცია საქართველოში უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში კოლოსალურად გაუმჯობესდა, ქვეყანა თითქმის ყველა მიმართულებით დიდად უსწრებს მეზობლებს – აზერბაიჯანსა და სომხეთს, აღნიშნავს მარკ მალენი „ტრანსერენსი ინტერნეიშენელიდან“.

მაგრამ მსოფლიო ბანკის მოხსენებაში არის საგანგაშო ნოტებიც: მასში ნათქვამია, რომ საქართველოში „არ დამთავრებულა ინსტიტუტების რეფორმა, რაც აუცილებელია იმისთვის, რომ უზრუნველყოს კორუფციასთან ბრძოლის შედეგების განმტკიცება – შექმნას თავშეკავებისა და დაპირისპირების მყარი სისტემა“.

თურმე, უკანასკნელ წლებში საქართველოში გაძლიერდა ცენტრალური მთავრობის ხელისუფლება, განმარტავს კერილი. პრესის თავისუფლების ახალ რეიტინგში, რომელიც „რეპორტირს უითოუთ ბორდერსის“ მიერ არის მომზადებული, საქართველო აღმოჩნდა მხოლოდ 104-ე ადგილზე – ჩადისა და გაბონის ქვევით. „სააკაშვილის პარტია აკონტროლებს ყველა დიდ პოსტს აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, ბატონობს პარლამენტსა და სასამართლო სისტემაში“, – ნათქვამია სტატიაში.

თუმცა, ამ ცოტა ხნის წინათ აქ განხორციელდა რეფორმები უფლებამოსილებათა გადაცემის შესახებ პრეზიდენტიდან პარლამენტისთვის. სკეპტიკოსები ამბობენ, რომ სააკაშვილი შეიძლება მოიქცეს პუტინისებურად – გახდეს პრემიერ-მინისტრი საპრეზიდენტო ვადის შემდეგ, წერს სტატიის ავტორი და აღნიშნავს, რომ მასთან ინტერვიუში სააკაშვილმა თავისი გეგმების შესახებ გადაკვრით უპასუხა: „სულაც არ ვაპირებ გამოვთქვა ჰიპოთეზები ჩემს მომავალზე – არ მინდა თავად ჩემი თავი გადავაქციო „კოჭლ იხვად“.

სააკაშვილმა არ უპასუხა შეკითხვაზეც, აღელვებს თუ არა მას საქართველოს დემოკრატიის მდგომარეობა, მიაჩნია მიმომხილველს. საქართველოს პრეზიდენტმა ისაუბრა ოპოზიციის შესახებ – ბრალი დასდო მას მცდელობაში „ჩაშალოს პოლიტიკური პროცესი მთლიანად გზის „გასწორებით“, რადიკალური მოქმედებებით ან დიდი ფულადი დაბანდებებითაც კი“.

ლინკოლნ მიტჩელი კოლუმბიის უნივერსიტეტიდან მიიჩნევს: სააკაშვილმა და მისმა გარემოცვამ კონსტიტუციაში შეიტანეს ცვლილებები, რათა უზრუნველყონ უპირატესობანი არჩევნებზე. „შედეგად – მივიღეთ სისტემის კლასიკური ნიმუში, სადაც არის ყველა გარეშე ნიშანი ლიბერალური დემოკრატიისა, მაგრამ თითქმის არ არის ნამდვილი პოლიტიკური კონკურენცია“, – ასკვნის ავტორი. „არჩევნები იმდენად არის კარგი, რამდენადაც ეს შესაძლებელია იმ პირობით, თუ ოპოზიცია არ იძლევა გამარჯვების შანსებს“, – შენიშნავს მიტჩელი.

მალენი იზიარებს ამ აზრს. მაგრამ მისი შეხედულებით, პრობლემა არის ქართველი ხელმძღვანელების რწმენაში, რომ „მათ იციან, თუ რა უნდა გააკეთონ, მოსახლეობამ კი ეს არ იცის“. ჯერჯერობით სააკაშვილის რეიტინგი მაღალია, ვინაიდან ის ზრუნავს სახელმწიფო მართვის ხარისხისთვის, თუმცა ანგრევს დემოკრატიულ ინსტიტუტებს.

FP Foreign Policy

დედამიწის ზურგზე

ახალი გვინეის ნაპირებზე ჩაძირული ბორანიდან 200-ზე მეტი კაცი გადაარჩინეს

ავსტრალიელმა მაშველებმა შეძლეს წყლიდან ამოეყვანათ 219 მგზავრი, დაახლოებით 100 ითვლება უგზოუკვლოდ დაკარგულად. ოპერაცია გრძელდება. მაშველები იმედს არ კარგავენ მონახონ გადარჩენილები – საბედნიეროდ, ამინდი მათ მხარესაა. მაგრამ ჩინოვნიკებს მიაჩნიათ, რომ ბევრი მგზავრი მაინც დაიღუპა.

* * *

განძის მაძიებელმა განაცხადა, რომ აშშ-ს სანაპიროზე აღმოაჩინა „საბჭოთა განძი“ 3 მილიარდი დოლარის ფასეულობით

გრეგ ბრუკსი მიიჩნევს, რომ აღმოაჩინა ბრიტანეთის ხომალდი „პორტ ნიკოლსონი“, რომელიც 1942 წელს ჩაძირა გერმანულმა წყალქვეშა ნავმა. ვარაუდობენ, რომ ხომალდს გადაჰქონდა პლატინის ტვირთი, რასაც სსრ კავშირი უხდიდა ამერიკის შეერთებულ შტატებს სამხედრო დახმარებისთვის. ბრუკსს განზრახული აქვს ამოიღოს განძი ფსკერიდან, თუმცა ამის შემდეგ შეიძლება ამ განძზე პრეტენზია ბრიტანელებმა გამოაცხადონ.

* * *

ევროკავშირი მოუწოდებს რუსეთის ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას გადასინჯოს გადაწყვეტილება იავლინსკის არჩევნებიდან მოხსნის შესახებ

პარტია „იაბლოკოს“ ერთ-ერთი დამაარსებლის მხარდასაჭერად ხელმოწერები ამომრჩეველთა დაახლოებით 25 პროცენტს შეადგენენ. თავად იავლინსკი ასაჩივრებს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებას, მიაჩნია იგი პოლიტიკურად. ევროკავშირის უმაღლესმა წარმომადგენელმა საგარეო პოლიტიკაში კეტრინ ეშტონმა მოუწოდა რუსეთის ხელისუფლებას გადასინჯოს გადაწყვეტილება „სასწრაფოდ“.

* * *

კონგოს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში თვითმფრინავ ან-28 ავიაკატასტროფაში რუსი ფრინავი დაიღუპა

დაღუპული რუსეთელი იყო სიკტივკარის 60 წლის მცხოვრები ვლადიმირ კურბატოვი. მასთან ერთად კატასტროფაში დაიღუპა კიდევ 2 კაცი – მეორე მფრინავი ინდოეთიდან და ერთ-ერთი მგზავრი. კიდევ ორი გადარჩა. წინასწარი მონაცემებით, თვითმფრინავი გორაკს შეეჯახა.

ქართული ტურიზმის გაუკუღმართებული თავისებურებანი

კახეთისთვის ჯერ ბრენდი შექმნეს და სტრატეგიაზე ახლა დაიწყეს ფიქრი

სასტუმრო Holiday inn-ში ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ორგანიზებით კახეთის, როგორც ტურისტული რეგიონის, განვითარების პროექტის პრეზენტაცია გაიმართა. პროექტი კახეთის მხარის გუბერნატორმა გიორგი ღვინიაშვილმა წარადგინა. პრეზენტაციას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი ვერა ქობალიაც დაესწრო.

გიორგი ღვინიაშვილის განცხადებით, პროექტი 2012 წლის განმავლობაში ისეთი ღონისძიებების განხორციელებას გულისხმობს, როგორიცაა კახეთის რეგიონში ახალი ტურისტული პროდუქტის შექმნა, მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება, რეგიონის პოპულარიზაცია. თუ ოფიციალური სტატისტიკით, მხოლოდ გასულ წელს კახეთს 200 ათასამდე ადამიანი სტუმრობდა, სამომავლოდ გაცილებით მეტი ტურისტის ჩამოყვანას ვარაუდობენ.

ტურიზმის სფეროში გათვითცნობიერებული ადამიანები Presage.tv-სთან საუბარში აცხადებენ, რომ კახეთში ტურისტული ნაკადი გასაკვირი არაა, რადგან კახეთი იმთავითვე ღვინის აკვნად ითვლებოდა და ამ მხარეს ყოველთვის ბევრი ვიზიტორი ჰყავდა.

„კახეთი საქართველოს სავიზიტო ბარათია, რადგან საქართველო ღვინის ქვეყანაა. ამის გამო კახეთი ბევრ ტურისტს იზიდავს. თუმცა არა მგონია, იმდენი ტურისტი იყოს კახეთში და ზოგადად, საქართველოში ჩამოსული, რასაც ასახელებენ. კახეთის არაერთ სოფელში ჩამიტარებია ტრენინგები. ბოლოს ველისციხეში ვიყავით ფერმერების კონფერენციაზე, რადგან ფერმერის სახლშიც შეიძლება გაკეთდეს პატარა ორი ოთახი, სადაც სტუმარი იცხოვრებს,“ — გვითხრა ტურიზმის ექსპერტმა მარინე მეტრეველმა.

კახეთის გუბერნატორის გიორგი ღვინიაშვილის თქმით, განვლილ პერიოდში, ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, კახეთში ბევრი რამ გაკეთდა. შეიქმნა კახეთის ტურისტული ბრენდი. რეგიონის ტურისტული ბრენდინგი ბრიტანულმა კომპანიამ, „Co. strategy and desing Limited“-მა განახორციელა. მომზადდა ლოგო, რომელშიც პრიორიტეტული მიმართულებებია - კულტურული ტურიზმი, სათავგადასავლო ტურიზმი, ღვინის ტურიზმი. ასევე, შეიქმნა სლოგანი **„აღმოაჩინე შენი კახეთი“.** შეიქმნა ახალი ვებ-გვერდი www.kakheti.travel, რომელიც ნებისმიერ მსურველს საშუალებას მისცემს მიიღოს ამომწურავი ინფორმაცია რეგიონის შესახებ. ამავე მიზნით ფეისბუქზე არსებობს გვერდები „აღმოაჩინე შენი კახეთი“ და „ტურიზმი თელავში“. მომზადდა კახეთის ტურისტული გზამკვლევი და ახალი ტურისტული პროდუქცია „ღვინის გზა“.

ამასთან, კახეთის გუბერნატორის განმარტებით, 2012 წელს დაგეგმილია ღონისძიებები, რომელიც ძეგლების, ღირსშესანიშნაობების, ავტოსადგომების, ტურისტული საინფორმაციო სივრცის, სუვენირების მაღაზიის და სხვა ინფრასტრუქტურული ერთეულების შექმნას გულისხმობს. ამასთან, მოხდება ტურისტულად მიმზიდველი ადგილების რეაბილიტაცია.

ეს ინფორმაცია კახეთის გუბერნატორის გიორგი ღვინიაშვილის ფეისბუქზე გამოქვეყნდა. თუმცა რაოდენ გასაოცარიც უნდა იყოს, ამასობაში ტურიზმის დეპარტამენტმაც იმავე მიმართულებით გამოაცხადა ტენდერი. **ამასთან, ტენდერი 330 000 ლარზეა გამოცხადებული.**

იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოში ერთხელ უკვე გაკეთებული საქმე ხელმეორედაც „გასაკეთებელი“ აღმოჩენილა, **გაჩნდა ეჭვი, რომ ხელისუფლება ამ შემთხვევაშიც ფულის შოვნაზე ხომ არ არის გადასული?! თუ უკვე გაკეთდა ასეთი სამუშაო, მაშინ რატომ გამოცხადდა იმავე სამუშაოზე ხელახალი ტენდერი?! ხომ არ არის ეს ბიუჯეტის ხარჯვის შავი ხვრელი? იქნებ, მთავრობას არ აქვს ერთიანი ხედვა ტურიზმის განვითარების შესახებ და არ იცის, რომ ეს სამუშაოები უკვე გაკეთებულია?!**

Presage.tv-სთან საუბარში ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა მაია სიდამონიძემ კახეთთან მიმართებით უკვე შესრულებულ სამუშაოზე ხელახალი ტენდერის გამოცხადება გამორიცხა.

— რის გაკეთებას აპირებთ კახეთში ტურისტების მოსაზიდად?

— რეალურად, წელს კახეთში ძალიან ბევრი პროექტი განხორციელდება, არა მარტო ინფრასტრუქტურული, არამედ მარკეტინგისა და რესურსპროდუქტების ჩამოყალიბების მხრივაც. ინფრასტრუქტურაში იგულისხმება ყვარლისა და თელავის რეაბილიტაცია, ასევე, სოფელ დართლოს რეაბილიტაცია. ამავე დროს, აბსოლუტურად ყველა ტურისტულ ძეგლთან (გურჯაანის, ყველაწმინდის, ძველი და ახალი შუამთის, უჯარმის, ხირსის, დავითის ლავრის, იყალთოს, ნინოწმინდისძ მოეწყობა ტურისტული ინფრასტრუქტურის განაშენიანება, რაშიც იგულისხმება სუვენირების მაღაზიები, სველი წერტილები, ავტოპარკები და ყველა კომპონენტი, რაც ტურისტებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია. მეორე მხრივ, ჩამოყალიბდება თავად კახეთის მარკეტინგული კონცეფცია, რომლის მიხედვითაც, საერთაშორისო და შიდა ბაზარზე ამ რეგიონის პოპულარიზაცია მოხდება. განვითარდება კულტურული ტურიზმი, ღვინის ტურიზმი და სათავგადასავლო ტურიზმი. ყველა ამ კომპონენტის გათვალისწინებით, კახეთი ტურისტულ პროდუქტად ჩამოყალიბდება და შევძლებთ, საერთაშორისო ბაზრებზე პოზიციონირება გავუკეთოთ, რათა მისი ცნობადობა გაიზარდოს. შედეგად ამ რეგიონში ტურისტების რაოდენობა და ტურისტული დანახარჯები უნდა გაიზარდოს.

— როდის უნდა დასრულდეს ეს პროექტი?

— ამ პროექტის პირველი ეტაპი განხორციელდება წელს და პირველივე შედეგი გვექნება ზაფხულის სეზონზე, ძირითადი სამუშაოები ჩატარდება ზაფხულისთვის. ამაში მონაწილეობას მიიღებს როგორც საქართველოს სახელმწიფო, ასევე, მსოფლიო ბანკი, რომელიც ამ ყველაფრის შესრულებაში საკმაოდ დიდ ფულს ჩადებს.

— კახეთთან მიმართებით რა თანხაზეა საუბარი?

— ესაა ასი მილიონი ლარი, ნახევარზე მეტი მსოფლიო ბანკიდან ფინანსდება. მეორე მხრივ, როცა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონზე ვსაუბრობთ, ყველა რეგიონს თავისი რესურსებით ტურისტების მიზიდვის პოტენციალი აქვს. კახეთი შეიძლება გამოირჩეოდეს კონკრეტულად ღვინის ტურიზმით ან კულტურული ტურიზმით, აჭარა მაინც ლიდერია საზღვაო კურორტებს შორის. არის სხვა რეგიონებიც, სადაც ზამთრის სამთო-სათხილამურო კურორტებია. აქედან გამომდინარე, ძალიან ძნელია, საქართველოში განვასხვავოთ რეგიონები. ამჯერად ყველაზე განვითარებული ტურისტული ინფრასტრუქტურა არის კახეთში, აჭარაში, სვანეთში.

— ტურიზმის ეროვნული სააგენტოს საიტზე გამოცხადებულია ტენდერი კახეთის ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, თუმცა მასში მოცემული პირობები იგივეა, რაც გიორგი ღვინიაშვილის მიერ უკვე შესრულებულ სამუშაოებად დასახელდა. გამოდის, იმავე სამუშაოზე ცხადდება ხელახალი ტენდერი?

— ჩვენთან საიტზე საერთაშორისო ტენდერია გამოცხადებული, რომლის მიხედვითაც, გამარჯვებული გაგვიკეთებს კახეთის ტურიზმის განვითარების სტრატეგიას, რომელიც ძალიან ხანგრძლივი და გრძელვადიანი იქნება; არა ერთწლიანი, არამედ ხუთ წელზე მეტი ხნის. კონკრეტულად ამ სტრატეგიის მიხედვით, შემდგომი წლების სამოქმედო გეგმა დაიდება.

— დამთხვევა რატომ ხდება? ეს ყველაფერი ხომ გაკეთებულია? ბრენდიც შექმნილია, ლოგოც მომზადებულია და სხვა სამუშაოებიც შესრულებულია.

— არა, ეს ყველაფერი არის ბრენდინგი. უბრალოდ, ჩვენი სამოქმედო გეგმა და პროექტებია, მაგრამ მომავალში ამ ყველაფრის მერე რა უნდა გაკეთდეს და როგორ უნდა განაგრძოს რეგიონმა განვითარება, რა თქმა უნდა, ამისთვის უფრო ძლიერი სტრატეგიაა დასადები. კონკრეტულად ეს ინფრასტრუქტურული პროექტები რომ განხორციელდება, ეს შემდგომშიც დაგვეხმარება, თუ როგორ ავითვისოთ და მაქსიმალურად გამოვიყენოთ ეს რესურსები.

— უხერხულობას ხომ არ ქმნის ის ფაქტი, რომ იგივე გაკეთებულია? შეიძლება, მოგედავონ, რომ ერთსა და იმავე სამუშაოზე აცხადებთ ტენდერებს, რაც ბიუჯეტის შავი ხვრელისთვის კარგი საშუალებაა.

— არ არის ერთი და იგივე თემა. ჩვენ თვითონ გრძელვადიან სტრატეგიაზე გვაქვს ტენდერი გამოცხადებული, ხოლო, რაზეც პრეზენტაციაზე იყო საუბარი, კონკრეტულად ეს კახეთის ინფრასტრუქტურულ პროექტებსა და მარკეტინგულ კონცეფციას შეეხებოდა, რაც, რა თქმა უნდა, ჩვენს მიერაა შემუშავებული, მაგრამ, ეს ყველაფერი რომ გაკეთდება, საჭირო გახდება გრძელვადიანი სტრატეგიაც, რომ ეს რესურსი მაქსიმალურად ათვისებულიყო. შემდგომი სტრატეგია უნდა იყოს დადებული, რათა მომავალში, ვინც არ უნდა ჩაერთოს კახეთის განვითარების პროექტში, ჰქონდეს კონკრეტული მიმართულება და წლიდან წლამდე ეს მიმართულება არ შეიცვალოს.

— კახეთში ტურისტული ინფრასტრუქტურის ბრენდინგი ბრიტანულმა კომპანიამ განახორციელა. გამოდის, ეს ბრიტანული კომპანია სულ სხვა რამეს ახორციელებდა და ტენდერი სულ სხვას გულისხმობს?

— ეს ტენდერი საერთაშორისოა, სადაც განვითარების სტრატეგია დაიდება, ხოლო ბრენდინგი რეალურად მარკეტინგული ბრენდინგია, რომელიც გააკეთა ბრიტანულმა კომპანიამ, თუმცა ამ ტენდერში გამარჯვებული ჯერ არ გამოვლენილა, იქიდან გამომდინარე, რომ, ალბათ, საერთაშორისო ტენდერი როცა დასრულდება, უკვე ელექტრონული ტენდერის შემდეგ გვექნება შედეგები.

...სამწუხაროა, მაგრამ რეალობაა, რომ ქართულ ტურიზმი უგეგმოდ და მხოლოდ ერთი პიროვნების კონკრეტული სურვილების მიხედვით ვითარდება. კახეთის ტურისტული ბრენდის შექმნის პრეცედენტი ნათელი მაგალითია ჩვენ ქვეყანაში ამ სფეროში არსებული განუკითხაობის.

ინგლისური კომპანია, რომელმაც ზემოთ ხსენებული სამუშაოები ჩაატარა, ვერც ინტერნეტში მოვძებნეთ და ვერც ცნობარებში who is who. ვინ და რატომ დაუკვეთა ეს სამუშაოები, მაშინ როდესაც გრძელვადიანი სტრატეგია არ არსებობს, უცნობია, უცნობია ასევე ის, თუ ვინ და რატომ ჩაიბარა ეს სამუშაოები და ვინ არის პასუხისმგებელი სწორ ბრენდინგზე, მაშინ როდესაც რეგიონის განვითარების სტრატეგია არ არსებობს?

ბიზნესის სკოლის ნებისმიერი პირველკურსელიც გეტყვით, რომ ბრენდინგი და მარკეტინგი სტრატეგიიდან გამომდინარე უნდა გაკეთდეს და არა პირიქით.

ჩვენ ღიად გვინდა დავუსვათ ქალბატონ მაია სიდამონიძეს ერთი კითხვა: **იმ შემთხვევაში, თუ აღმოჩნდება, რომ ბრენდი არ შეესაბამება კახეთის რეგიონის ტურისტული განვითარების სტრატეგიას, თავისი ჯიბიდან გადაიხდის თუ არა კახეთის ბრენდინგზე დახარჯულ ასიათასობით ლარს?**

მარიამ ლოლაშვილი

ინფორმაცია

ბათუმში მდებარე მეჩეთის მუფტის განცხადებით, აზიზიეს მეჩეთის მშენებლობას უფრო პოლიტიკური დანიშნულება აქვს

ბათუმში მდებარე მეჩეთის მუფტის ჯემალ პაქსაძის განცხადებით, აჭარაში აზიზიეს მეჩეთის მშენებლობას „უფრო პოლიტიკური დანიშნულება აქვს“. როგორც სასულიერო პირმა „პალიტრა.ტვ“-ს განუცხადა, მათი სურვილია, მეჩეთი ქართული არქიტექტურითა და ორნამენტებით აშენდეს.

— მრევლის მიზანია, ქალაქ ბათუმში მეჩეთი იყოს. ამას ქართველი მუსლიმანები ორი ქვეყნის კულტურის სამინისტროების მოლაპარაკებათა დაწყებამდეც ითხოვდნენ, მაგრამ აზიზიეს მეჩეთი უფრო პოლიტიკური დანიშნულებისაა. გვინდა მეჩეთი ქართული ორნამენტებითა და არქიტექტურით აშენდეს. წინამძღვარიც უნდა იყოს ქართველი. ქადაგება და წირვა-ლოცვა კი ქართულ ენაზე უნდა ჩატარდეს,— აღნიშნა ჯემალ პაქსაძემ.

მუფტის განმარტებით, მათი კიდევ ერთი მოთხოვნაა, აზიზიეს სახელობის მეჩეთი ახალდაარსებულ, სრულიად საქართველოს მუსლიმანთა სამმართველოს დაექვემდებაროს.

საქართველოს ხელისუფლება ოშკისა და იშხნის მონასტრების რესტავრაციის სანაცვლოდ აჭარაში აზიზიეს მშენებლობასთან დაკავშირებით თურქეთის წინადადებას დათანხმდა. ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრმა ნიკა რურუამ განუცხადა.

მისივე განმარტებით, მხარეებს შორის შეთანხმება მისი თურქეთში ვიზიტის ფარგლებში შედგა.

— იმისთვის, რომ ოშკი და იშხანი დანგრევას გადავარჩინოთ, თურქეთის მხარესთან შეთანხმება აუცილებელია, რადგან მიუხედავად იმისა, რომ ძეგლი ქართულია, ამჟამად სწორედ თურქეთში მდებარეობს. ოშკის რესტავრაცია არასდროს განხორციელებულა და ამიტომაც ის კიდევ ერთ დიდთოვლობას ვეღარ გაუძლებს. ქართული მონასტრების რესტავრაციის სანაცვლოდ, თურქული მხარე აჭარაში, ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ გამოყოფილ ნებისმიერ ადგილზე აზიზიეს მეჩეთის მშენებლობას ითხოვს, რომელსაც თავადვე დააფინანსებს და ახმედიეს რესტავრაციაში ჩართვის სურვილს გამოთქვამს. ესაა აუცილებელი პირობა, რომ ოშკი და იშხანი გადავარჩინოთ. ამაზე მე დავთანხმდი. უახლოეს მომავალში მემორანდუმს მოვაწერთ ხელს და რესტავრაციაც დაიწყება, — აღნიშნა რურუამ.

ნიკა რურუა თურქეთში ოფიციალური ვიზიტით რამდენიმე დღის წინათ იმყოფებოდა. აბდულ აზიზიე მე-19 საუკუნის ოსმალეთის იმპერიის სულთანი იყო.

ინტერპრესი

დრო-ჟამზე გამარჯვებულნი

დიდი მეცნიერის წარუშლელი კვალი

აკადემიკოსი ვლადიმერ ასათიანი – 110

გამოჩენილ ქართველ მეცნიერს, სახელგანთქმულ ბიოქიმიკოსს, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსს, საქართველოს მეცნიერების დამსახურებულ მოღვაწეს, პ.მელიქიშვილის სახელობის პრემიის ლაურეატს ვლადიმერ ასათიანს 110 წელი შეუსრულდებოდა.

ვლადიმერ ასათიანი 1901 წლის 10 სექტემბერს ქ. ფერგანაში (უზბეკეთი) სამხედრო ინჟინრის ოჯახში დაიბადა. 1918 წელს წარჩინებით დაამთავრა თბილისის ვაჟთა გიმნაზია, 1923 წელს კი ქალაქ პერუჯის (იტალია) სამეფო უმაღლესი ექსპერიმენტული აგრონომიის ინსტიტუტის აგროქიმიის განყოფილება. სწავლაში მოპოვებული

თვალსაჩინო წარმატებების ნიშნად ვლ. ასათიანის სახელი და გვარი ოქროს ასოებითაა ამოტვიფრული პერუჯის ინსტიტუტის საპატიო მემორიალურ დაფაზე.

1923-1925 წწ ვლ. ასათიანი მოღვაწეობდა და სპეციალიზაციას გადიოდა სტრასბურგის, პარიზის, ბერლინის უნივერსიტეტებში ორგანული ქიმიის, ბიოქიმიის და ფიზიოლოგიის დარგებში. ჯერ კიდევ სრულიად ახალგაზრდა მეცნიერი ლექციებს კითხულობდა მადრიდის, პარიზის და ბერლინის უნივერსიტეტებში მსმენელთა მშობლიურ ენებზე. 1924 წელს იგი საფრანგეთის ბიოქიმიკოსთა საზოგადოების წევრთა პირველ შემადგენლობაში იქნა არჩეული.

1924 წელს პ.მელიქიშვილის წარდგინებით ვლადიმერ ასათიანი დაუსწრებლად აირჩიეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ორგანული და ფიზიოლოგიური ქიმიის კათედრის ასისტენტად, მოვალეობის შესრულებას კი 1925 წლის დეკემბერში შეუდგა, შემდეგ ამავე კათედრის გამგე გახდა.

უცხოეთიდან ბატონი ვლადიმერი უკვე სახელმოხვეჭილი, ღრმად განსწავლული მეცნიერი დაბრუნდა და თავისი ცოდნა და გამოცდილება საქართველოში ბიოქიმიური მეცნიერების განვითარებას, სპეციალისტთა და ახალგაზრდა მეცნიერთა აღზრდას მოახმარა.

სამედიცინო ინსტიტუტის ჩამოყალიბებიდან ვლ. ასათიანი ორგანული და ბიოქიმიის კათედრის პროფესორი, ხოლო 1948 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე ორგანული და სასამართლო ქიმიის კათედრის გამგე ბრძანდებოდა.

მრავალმხრივი იყო ვლადიმერ ასათიანის მეცნიერული და სამეცნიერო-ორგანიზაციული მოღვაწეობა. მან საქართველოში საფუძველი ჩაუყარა სამედიცინო ბიოქიმიურ სამსახურს. დააარსა ბიოქიმიური ლაბორატორიები: კარდიოლოგიის, ტუბერკულოზის, ფარმაკოქიმიის, სუბტროპიკული კულტურების ინსტიტუტებში და განსაზღვრა მათი მეცნიერული მიმართულებები. ბატონი ვლადიმერი საკავშირო ჩაისა და სუბტროპიკული კულტურების ანასეულის სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო ინსტიტუტების დაარსების ერთ-ერთი ორგანიზატორი ბრძანდებოდა, სადაც იგი 1931 წელს დირექტორის მოადგილის თანამდებობაზე მუშაობდა, ბიოქიმიის ლაბორატორიას და ქიმიის კათედრას ხელმძღვანელობდა.

დიდია ვლ. ასათიანის ღვაწლი საქართველოში ფტიზიატრიის განვითარების საქმეში. 1937-1939 წწ. იყო ტუბერკულოზის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი და ბიოქიმიის განყოფილების ხელმძღვანელი.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ი.ქუთათელაძის სახელობის ფარმაკოქიმიის ინსტიტუტში ბატონი ვლადიმერი მისი დაარსებიდან (1932 წ.) მოღვაწეობდა ბიოქიმიის განყოფილების გამგედ, 1949-1963 წწ. დირექტორის მოადგილედ სამეცნიერო დარგში, ხოლო 1964 წლიდან გარდაცვალებამდე ინსტიტუტის დირექტორი ბრძანდებოდა. მან მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ბიოლოგიურად აქტიურ ნივთიერებათა ქიმიის განვითარებისა და სამკურნალო პრეპარატების შექმნის დარგში.

აკადემიკოსი ვლადიმერ ასათიანი ყოფილ საბჭოთა კავშირში მთის კლიმატის ბიოქიმიის და ტუბერკულოზის პათოქიმიის დამაარსებლად ითვლებოდა. ბიოქიმიური ფარმაკოლოგიისა და სამედიცინო ფერმენტოლოგიის ფუძემდებელია საქართველოში. მეცნიერის გამოკვლევებმა ბიოქიმიურ ფარმაკოლოგიაში შესაძლებელი გახადა სამკურნალო საშუალებების მოქმედების ნატიფი მექანიზმების ახსნა, ადამიანისა და პრიმატის ორგანიზმების ბიოქიმიური თავისებურებების შეფასება. მის მონოგრაფიას „ადამიანისა და მაიმუნის შედარებითი ბიოქიმია“ – პირველ მეცნიერულ კვლევას ამ დარგში ფართო გამოხმაურება მოჰყვა და მონოგრაფია აშშ-ში გამოიცა.

აკადემიკოს ვლ. ასათიანის ერთ-ერთ ძირითად მეცნიერულ მიმართულებას ანალიზური ბიოქიმია წარმოადგენდა. ამ დარგს მიუძღვნა მან მრავალი ფუნდამენტური მონოგრაფია და სახელმძღვანელო, რამაც მას კიდევ ერთი საყოველთაო აღიარება მოუპოვა. „ბიოქიმიური ანალიზი“ (რამდენიმე ტომი), „ბიოქიმიური ფოტომეტრია“, „ანალიზის ფერმენტული მეთოდები“, „ბიოლოგიური ცხრილები“, „ბიოლოგიური მასალის ფერმენტული ანალიზი“ და სხვა ბიოქიმიკოსთა სამაგიდო წიგნებად იქცა.

ბატონი ვლადიმერი 180-ზე მეტი სამეცნიერო შრომის, მათ შორის 38 მონოგრაფიის ავტორია.

იშვიათი ტალანტის, ენციკლოპედიური განათლების მქონე მეცნიერი, სწორუპოვარი ლექტორი, საუცხოო პედაგოგი და ახალგაზრდების ბრწყინვალე აღმზრდელი – ბრძენი წინამძღვარი ბრძანდებოდა. ვლ. ასათიანის ხელმძღვანელობით მეცნიერებათა 80 დოქტორი და კანდიდატი მომზადდა საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ (ლენინგრადში, მინსკში, ბაქოში, ოდესაში, ტაშკენტში).

აკადემიკოსი ვლ. ასათიანი მეცნიერების შესანიშნავი პოპულიზატორი ბრძანდებოდა. მისმა მეცნიერულ-პოპულარულმა წიგნებმა არაერთხელ მოიპოვეს ჯილდოები მეცნიერულ-პოპულარული წიგნების საკავშირო კონკურსებზე.

აკადემიკოსი ვლ. ასათიანი საქართველოს ბიოქიმიკოსთა საზოგადოების ერთ-ერთი დამაარსებელი და მისი თავმჯდომარე, საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს ფარმაკოლოგიური კომისიის თავმჯდომარე ბრძანდებოდა. მრავალი საერთაშორისო ბიოქიმიური სამეცნიერო ფორუმების ორგანიზატორი და აქტიური მონაწილე იყო.

აკადემიკოსმა ვლადიმერ ასათიანმა – განუმეორებელმა ქართველმა ინტელიგენტმა, სასიქადულო მამულიშვილმა, დიდმა მეცნიერმა, მოაზროვნემ წარუშლელი კვალი დატოვა საზოგადოებაში და სამუდამოდ დაიმკვიდრა ღირსეული ადგილი მეცნიერების განვითარების ისტორიაში.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

საგარეო ვაჭრობა

მეტს ვყიდით და მეტსაც ვყიდულობთ

მიუხედავად სხვადასხვა ოპტიმისტური მოლოდინებისა, რომლებიც ეროვნული ეკონომიკისა და სოფლის მეურნეობის ზოგიერთი დარგის განვითარებასთანაა დაკავშირებული, საქართველოს ძირითადი საექსპორტო სასაქონლო ჯგუფის ჩამონათვალი, წლიდან წლამდე, ფაქტობრივად, უცვლელი რჩება.

სტატისტიკის ეროვნული სააგენტოს მონაცემებით, შარშან ქვეყნის საგარეო ვაჭრობის ბრუნვამ 9,244 მილიარდ დოლარს გადააჭარბა. ეს მაჩვენებელი 2010 წლის ანალოგიურ პარამეტრს 35 პროცენტით აღემატება, რაც, თავისთავად, მეტად მნიშვნელოვანი წინსვლაა. მაგრამ, ამასთან, სამამულო ეკონომიკის წინსვლაზე ეს ნაკლებად მოქმედებს, რადგან საგარეო ვაჭრობის მთლიანი მოცულობის ზრდის ლომის წილი იმპორტზე მოდის და არა ექსპორტზე.

საქსტატის ცნობით, საგარეო სავაჭრო ბრუნვის მთლიან მოცულობაში იმპორტი 7,055 მილიარდი დოლარია, ხოლო ექსპორტი – 2,189 მილიარდი. აღნიშნული მონაცემებიდან გამომდინარე, საგარეო სავაჭრო ბალანსი საქართველოსთვის უარყოფითია და 4,866 მილიარდ დოლარს შეადგენს.

რაც შეეხება საგარეო სავაჭრო ბრუნვაში ექსპორტის სასაქონლო ჯგუფებს, ისევე, როგორც წლების მანძილზე, პირველ პოზიციაზეა **მსუბუქი ავტომანქანების** ექსპორტი, რომელიც მთლიანი მოცულობის **22 პროცენტს** ჭარბობს. მოწინავე სასაქონლო ჯგუფს საგრძნობლად ჩამორჩებიან დანარჩენები, კერძოდ, **ფერადშენადნობები (დაახლოებით 13 პროცენტი), შავი ლითონების ჯართი (7 პროცენტზე მეტი), აზოტოვანი სასუქები (6 პროცენტამდე), ოქრო (5,8 პროცენტი), სპილენძის მადანი და მისი კონცენტრატი (4,2 პროცენტი), ნახშირბადიანი ფოლადის წნელები (3,3 პროცენტი), ეთილის სპირტი და ალკოჰოლიანი სასმელები (2,6 პროცენტი), სპილენძის ჯართი (2,5 პროცენტი) და მინერალური წყლები (2,4 პროცენტი).**

რაც შეეხება საქართველოს საგარეო სავაჭრო პარტნიორებს, მათ შორის ყველაზე დიდია **თურქეთი,** რომლის წილად მთელი ბრუნვის დაახლოებით 17 პროცენტი მოდის. საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს, რომ წინა წელთან შედარებით ეს მაჩვენებელი თითქმის 40 პროცენტითაა გაზრდილი, რაც მეტად პოზიტიური მომენტია. აქვე იმასაც აღვნიშნავთ, რომ თურქეთში ქართული პროდუქციის ექსპორტი წლიური მაჩვენებლის თითქმის 11 პროცენტია. საქართველოს სიდიდით მეორე სავაჭრო პარტნიორი კვლავაც **აზერბაიჯანია,** რომელთანაც შარშანდელი სავაჭრო ბრუნვა ასევე 40 პროცენტით გაიზარდა. ცალკე აღსანიშნავია, რომ ამავე პერიოდში ამ ქვეყანაში ექსპორტმა 50 პროცენტზე მეტით მოიმატა. სავაჭრო პარტნიორთა სამეულის ჩამკეტია **უკრაინა,** რომლის წილი საქართველოსთან სავაჭრო ბრუნვაში დაახლოებით 10 პროცენტია.

მნიშვნელოვნად გაიზარდა საქართველოს ევროკავშირის ქვეყნებთან საგარეო ვაჭრობა, რომელმაც მილიარდნახევრიან ზღვარს გადააჭარბა და წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით 36 პროცენტით გაიზარდა. მათ შორის, სასიხარულოა, რომ ექსპორტის მოცულობამ საქართველოდან ევროკავშირის ქვეყნებში, წინა წელთან შედარებით, თითქმის მესამედით მოიმატა, რაც, ერთი მხრივ, გატანილი საქონლის ასორტიმენტის გაფართოების, მეორე მხრივ, პროდუქციის მაღალი ხარისხის ნიშანია.

შარშან პოსტსაბჭოთა სივრცის ქვეყნებსა და საქართველოს შორის ვაჭრობამ მთლიანად 40 პროცენტზე მეტით გაიზარდა და ორმილიარდდოლარიან ზღვარს გადასცდა, ხოლო საექსპორტო ჯგუფების მოცულობამ დაახლოებით 50 პროცენტით მოიმატა.

ბოლოს უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს ათ უმსხვილეს საგარეო სავაჭრო პარტნიორ ქვეყანაზე, რომელთა პირველ სამეულში, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, არიან თურქეთი, აზერბაიჯანი და უკრაინა (მათ მოსდევენ **ჩინეთი, გერმანია, რუსეთი, ამერიკის შეერთებული შტატები, ბულგარეთი, სომხეთი და ყაზახეთი**) მოდის საქართველოს საგარეო ვაჭრობის ბრუნვის ორი მესამედი.

ოთარ ტურაბელიძე

ისტორიის გაკვეთილები

ტრაიანე

რომის იმპერატორ ტრაიანეს მმართველობა მის თანამედროვეთ ანცვიფრებდა, არც ერთ წინამავალ იმპერატორს იგი არ ჰგავდა. იმპერატორი რომის ქუჩებში დაცვის გარეშე ფეხით დადიოდა, განსხვავებით წინამორბედ იმპერატორთაგან, რომელთაც ტახტრევნით დააბრძანებდნენ. ყოველ მოქალაქეს შეეძლო მასთან მისვლა და გამოლაპარაკება. მისი სასახლის კარი ყოველთვის ღია იყო. იმპერატორის უსაფრთხოებას და სიმშვიდეს ხალხის სიყვარული იცავდა და არა გვარდიის ჯარისკაცები.

დიონ კასიუსი იმპერატორ ტრაიანეს შესახებ წერდა. „იგი ყველასგან გამოირჩეოდა სამართლიანობით, სიმამაცით და უბრალოებით... მას არავისი შურდა, არავინ დაუსჯია უსამართლოდ, პატივს მიაგებდა და აწინაურებდა ყველა ღირსეულ ადამიანს, ვინც არ უნდა ყოფილიყო იგი. ცილი არავისთვის დაუწამებია, დასმენებისთვის ყურადღება არასდროს მიუქცევია... არ თაკილობდა უბრალო ადამიანებთან ურთიერთობას, მათთან ერთად ნადირობდა და სუფრას უჯდა, სვამდა ნებისამებრ და მუდამ ფხიზელ გონებას ინარჩუნებდა... უყვარდა მოქალაქეებთან სტუმრობა დაცვის გარეშე...“

ამბობდნენ, ერთხელ სალაშქროდ მიმავალი იმპერატორი ერთმა ქალმა გააჩერა და შესჩივლა, რომ მისი შვილი უსამართლოდ იყო პასუხისგებაში მიცემული. იმპერატორმა მსვლელობა შეაჩერა, ჩამოხტა ცხენიდან, გაჰყვა მთხოვნელს სასამართლოში და მხოლოდ იმის შემდეგ განაგრძო მსვლელობა, როცა საქმე ქალის სასარგებლოდ გადაწყდა.

ტრაიანე ამბობდა: „მე მსურს ისეთი იმპერატორი ვიყო, როგორსაც ვისურვებდი, ქვეშევრდომი რომ ვყოფილიყავი“.

მარკუს ავრელიუსი

ავიდიუს კასიუსი, რომელმაც იმპერიის აღმოსავლეთში თავი იმპერატორად გამოაცხადა, იმპერატორ მარკუს ავრელიუსის ნების წინააღმდეგ მოკლეს იმპერატორის ერთგულმა ჯარისკაცებმა. როცა აჯანყების ამბავი შეიტყო, იმპერატორი არც კი აღშფოთებულა და სასტიკი ზომები არ მიუღია კასიუსის შვილებისა და ნათესავების წინააღმდეგ. როცა სენატმა შეთქმულთა ქონების კონფისკაცია გამოაცხადა, მარკუს ავრელიუსმა არ ისურვა, რომ მისი ქონება იმპერატორის ხაზინაში შესულიყო, სენატს სთხოვა, სახელმწიფო ხაზინაში ჩაერიცხათ.

ამიანუს მარცელინუსი წერს: „როცა იმპერატორს კასიუსისგან შეთქმულებისადმი გასაგზავნი წერილების შეკვრა გადასცეს, მას არც კი გაუხსნია, ბრძანა დაეწვათ, რომ არ გაეგო თავისი მტრების სახელები და არ შეეძულებინა ისინი“.

„ერთი რომაელის საყვედურზე, რატომ შეიწყალე აჯანყებულები, ხომ შეიძლებოდა გაემარჯვათო, იმპერატორმა უპასუხა: განა ისე ცუდად ვცემდით თაყვანს ღმერთებს და ისე ცუდად ვცხოვრობდით, რომ მათ გაემარჯვათო?“

ზურაბ კიკნაძე

საჭირბოროტო თემა

ყველა ლიბერალი „ქათამი“ არ არის, მაგრამ ყველა „ქათამი“ ლიბერალია...

„იცოდე საკუთარი ფესვები და ის, რომ საქართველო ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანაა; არ გაგიტაცოს უცხო ქვეყნის ფსევდოკულტურამ; ნუ იქნები ზედმეტად ლიბერალი“.

ნაწყვეტები ილია მეორეს მიმართვიდან ნათლულებისადმი

ქათამი, ჩემი ჯეელობის თბილისის ქუჩის ჟარგონით, პედერასტის სინონიმია. ამ ბერძნულ სიტყვას კი ასე განმარტავს უცხო სიტყვათა ლექსიკონი:

პედერასტია (ბიჭების მოყვარული) – სქესობრივი გარყვნილება – სქესობრივი ურთიერთობა მამაკაცებს შორის; მამათმავლობა.

ამ, „აკადემიურ“ განმარტებას კი ის „ნაკლი“ აქვს, რომ მხოლოდ ერთი მიმართულების სოდომ-გომორის ცოდვის შვილებს, მამათმავლებს გულისხმობს და არაფერს ამბობს „განათლებულ დასავლეთში“ შობილი აბრევიატურის – „ლგბტ“-ს (ლესბოსელ-გეი-ბისექსუალ-ტრანსსექსუალი) სხვა, პედერასტებზე არანაკლებად „დამსახურებულ, ხელიხელსაგოგმანებელ, პატივსაცემ“ ხალხზე.

სამაგიეროდ, თბილისურ, ყოფით დონეზე, ჟარგონული „ქათამიც“ და „აკადემიური“ პედერასტიც ზემოხსენებული ვიწრო გაგებისა სულაც არ გახლავთ და რომ იტყვიან, ერთ ქვაბში ხარშავს მთელს „ლგბტ“-ს „პროფესიულ ამქარს“ – რადგან როცა ჩვენში მავანზე იტყვიან პედერასტიაო, ეს პირველ რიგში უზნეობას, ყველაფრის მკადრებლობას გულისხმობს და არა მხოლოდ ვინმეს ე.წ. არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის კონკრეტული მიმართულების გარკვევას!

ანუ ვინ, ვისი არატრადიციული ქმარია, ცოლი, ან საყვარელია. გნებავთ, ვინ ვარიაა, ვინ კრუხი, ვინ „პეტუხი“ და ვინ მამალი – ანუ ქათამი ქათამია და „ლგბტ“, ყველანი ერთად და ცალ-ცალკე პედერასტები...

ასევეა „ხლისტების საქმეც“. ხლისტები, ეს სიტყვა პირველად ჭაბუა ამირეჯიბის რომანში შემხვდა და, როგორც ვიცით, ერთ-ერთ სატანისტურ სექტას გულისხმობს. მაგრამ ერთმანეთში აზელილი „ლგბტ“-სი არ იყოს, გაიგე ახლა შენ, ვინ ხლისტია და ვინ იელოველი – ხლისტები, ანუ ბუდარა-ბუდარიხები, დიდი ხანია ზოგადად ღვთისგარეგან სატანისტურ სექტანტებს ნიშნავს, საქართველოს უმეტეს-უკეთესი, გნებავთ არალიბერასტული, „გრუზინული“ ნაწილისათვის.

რაც შეეხება „გრუზინებს“, ეს თემა პირველად ამ 3-4 წლის წინათ გავშალე, როდესაც ქართველი ხლისტების ერთ-ერთი მამამთავარის და ილიას (???) უნივერსიტეტის რექტორის გიგი თევზაძის და ამავე უნივერსიტეტის „ფალოსოფოსი“ პროფესორის ნოდარ ლადარიას ერთობლივ პასკვილს ვუპასუხე, რომელიც მაშინ ლიბერასტების მთავარ ბეჭდვით რუპორ (მაშინ ჯერ კიდევ არ იყო „ლიბერალი“ და „ტაბულა“), გაზეთ „24 საათში“ გამოქვეყნდ, სადაც ნოდარ ლადარიამ, როგორ თუ რეზო ჩხეიძემ მოსკოვში წასვლა გაბედაო, და ამ დიდი ქართველი რეჟისორის შემოქმედების, რომ იტყვიან, მიწაში ჩადება სცადა. უწოდა რა უკვდავ „ჯარისკაცის მამას“, ალექსანდროვის „მხიარული ახალგაზრდობის“, პირიევის „ყუბანელი კაზაკების“ პათოსის ფილმი, ხოლო გოდერძი მახარაშვილს – მაგდანას ვირი, ამ მართლა სახედარმა, ამან.

გიგი თევზაძემ კი 2003 წლამდე, ანუ ვარდების რევოლუციამდე არსებულ საქართველოს, ერთი დიდი რესტორანი და მაშინდელ ქართველებს იმ რესტორანში არხეინად მოქეიფე, წარსულის მავნე გადმონაშთი, „გრუზინები“ გვიწოდა, რომლებიც იმისდა სამწუხაროდ დღესაც ბევრნი ვართ და სწორედ „გრუზინები“ ვუშლით ხელს „დასავლური ღირებულებების“ დამკვიდრებას, გნებავთ, საქართველოს ამერიკანიზაციას.

მას შემდეგ, „გრუზინი“ ჩემთვის ყოველივე ზემოთ ნახსენები მანკიერებების წინააღმდეგ მებრძოლი, ტრადიციული, ეროვნულ-მართლმადიდებლური ღირებულებების მატარებელი ქართველის სინონიმია, რის დამკვიდრებასაც მეტ-ნაკლები წარმატებით ვცდილობ ქართულ მედიასივრცეში.

თუმცა წინამდებარე წერილის ამ არც თუ მცირე შესავალს ის დატვირთვაც აქვს, რომ ქვემოთ ამა თუ იმ ტერმინის ხმარებისას, მკითხველი ყოველგვარი სქოლიოების, წინწკლების, ანუ დამატებითი განმარტება-მინიშნებების გარეშედაც მიხვდეს, თუ რაზე, ვისზე, ან რატომ არის საუბარი.

მაშ ასე:

ეს ბოლო ხანია, ე.წ. მიშავიზიებში ქათამ-ხლისტები განსაკუთრებულად აქტიურობენ: გადართავ, რომელიღაც ქათამი კრიახებს, გადმორთავ, რომელიღაც ხლისტი „დასავლურ ღირებულებებზე“ კაკანებს.

მაგალითად, ჩვენ რომ პოლიტიკურ თავშესაფარმიღებული და დასავლეთში გადაკარგული გვეგონა (ადრე ასე გამოაცხადეს, მის მიმართ მუქარების გამო შვეიცარიაში ითხოვა თავშესაფარიო), „საიდუმლო სიროზის“ ავტორი ერეკლე დეისაძე თურმე არც არსად წასულა და არც არავისი ეშინია, აგერ არ გამოგვეცხადა, საზოგადოებრივი მაუწყებლის „შუა დღეში“?

თანაც რა „სასტავში“ – აქეთ „ტაბულას“ მთავარი რედაქტორი პარჭყავდა ხელებს ეკო დეისაძის ნიჭიერებით აღფრთოვანებული და იქით მას კვერს უკრავდა მეორე „დიდი მწერალი“ ზაზა ბურჭულაძე.

ამ ყველაფრის ანტურაჟად კი ცნობილი საფეხბურთო კომენტატორ დიმა ოზოლაძე მოგვევლინა – შენ რაღა გინდა, შვილო, არც ხლისტის რეპუტაცია გაქვს ჯერჯერობით და არც ქათმის, წადი რა, „იფუტბოლე“, რა გინდა ამ „გაუგებრობაში“? მაგრამ ეგ (დიმა) იქით იყოს...

რომ იტყვიან, ფერი ფერსო, ისეა ეკო დეისაძის და ზაზა ბურჭულაძის საქმე – პირველ ქათამს საკუთარი დედის ნახმარ საპონზე ემართება ერექცია და მეორეს ასევე საკუთარი დედის ბაყვებით გამთბარ უნიტაზზე(მკითხველს ვთხოვ მომიტევოს ამ უხამსი ნატურალიზმის გამეორების გამო) ემართება იგივე.

უფრო მეტიც, ახლახან ცნობილი გახდა, რომ ზაზა ბურჭულაძე, ილიას სახელობის გიგი თევზაძის უნივერსიტეტს (!!!), როგორც წლის საუკეთესო რომანის „გასაბერი ანგელოზის“ ავტორი, 10-ათასიანი პრემიით დაუჯილდოვებია.

ერეკლე დეისაძის „საიდუმლო სიროზის“ არ იყოს, ხომ არავითარ საიდუმლოს არ წარმოადგენს, რომ ზაზა ბურჭულაძის „წლის რომანიც“, თუნდაც მისი მკრეხელური სათაურიდან გამომდინარე, ყველა „გრუზინისთვის“ ერთი მორიგი სულისწამბილწველი პასკვილი იქნება?

მერე იყო და რუსთავი-2 „პროფილში“ ანფასით გვიჩვენეს ვინმე ფსიქოლოგი გია ჯაჯანიძე, რომელიც ისეთი ნარნარით „შემოცურდა“ სტუდიაში, რომ ქათმებს კი არა, „გედების ტბის“ ბალერინებს შეშურდებოდათ. მერე წამოიპლაკა ეს უკაცრავად და მამაკაცი (პასპორტში ჯერ კიდევ მამრი უწერია, ჯერ კიდევ, რადგანაც, ალბათ, სულ მალე, სქესის აღმნიშვნელი გრაფაც გაქრება, როგორც ეროვნულობის გრაფა გააქრეს) და მთელი „დუნიის დასანახად“, დაიწყო ეთერში ტუჩების დაბერვის ქირურგიული ოპერაცია.

ახლა ვითომ რაო, შემომედავება რომელიმე ლიბერასტი ხლისტ-ქათამი, ტუჩები თავისია, უნდა დაიბერავს და უნდა დაიჩუტავს, რა შენი და შენნაირი „გრუზინების“ საქმეაო?

და არც არაფერი, როგორც ჩვენში იტყვიან, ჯაჯანიძეების მსგავს ქათმებს, ისემც უქნიათ, სარი უთხრიათ, მაგრამ რატომ გვიჩვენებენ ამ ყველაფერს ტელევიზიით. თანაც იმ ქვეყანაში, სადაც აზროვნების და ცხოვრების წესი, საბედნიეროდ, მეტწილად ჯერ კიდევ პატრიარქალურ-ტრადიციულია, სადაც, ქალისთვისაც კი, მსგავსი დასაბერ-გასილიკონებული ოპერაციების გაკეთება მიულებლად თუ არა, არც მისასალმებელად ითვლება საზოგადოებაში.

არა თუ მამაკაცისთვის, რომლისთვისაც ტუჩების დაბერვა კი არა, აუცილებელი პირადი ჰიგიენის გარდა, ანუ პარფიუმერია-კოსმეტიკის გადაჭარბებული მოხმარებაც კი, როგორც მინიმუმ ცუდ ტონად ითვლება, თვით უმშვენიერეს ქალთა საზოგადოებაშიც. მამაკაცის თმის შეღებვა ხომ საერთოდ ლამის პირდაპირ არის გაიგივებული პედერასტობასთან, ამ „ჩამორჩენილი, წარსულის მავნე გადმონაშთი“ „გრუზინების“ გაგებით.

ესეც არ გვაკმარეს და მეორე დღეს ბიზნეს-კურიერის ცნობილმა წამყვანმა გვახარა, რომ კუზანოვის კლინიკა (აქამდე რომ „სტროჩკეს და შტოპკეს“ ისეთი „ავერლოკით“ საქალწულე აპკებს, რომ 60-იანი წლების თბილისში ცნობილ საშკა პარტნოისაც კი შეშურდებოდა) ტუჩების დაბერვასთან ერთად ახალ სერვისს სთავაზობს ქართველ მამაკაცებს:

სახის კანის გადაჭიმვა ოზონის ჭავლის შეყვანით უკანა ტანიდან!!! – ზუსტად ასე ჟღერდა ახალი სერვისის რაობა.

თანაც დაამატეს, რომ ამ სერვისით სიამოვნებით სარგებლობენ ქართველი მამაკაცები, რადგან ტუჩების დაბერვისგან განსხვავებით, რაც ნემსის ჩხვლეტით კეთდება და შესაბამისად მტკივნეულიც არის, სახის კანის გადაჭიმვა უკანა ტანში ოზონის ჭავლის შეყვანით, პირიქით, გარანტირებულად სახის კანის გადაჭიმვასთან ერთად, სასიამოვნოც კი არის ოზონის ჭავლის „ნაპორით“ შეშხაპუნებაო. იქვე, რომ იტყვიან, „მეჟდუპროჩიმ“, მომავალი კლიენტები დაამშვიდეს – ეს სიამოვნება შეჩვევას (ანუ „ლომკას“, – ავტ.) არ იწვევსო.

ისე ჭავლი აქამდე წყლისა გამეგონა და ისიც ვიცოდი, რომ სახანძრო მანქანიდან ჭავლის გამშვებ აგრეგატს ე.წ. ბრანდპოიტი ჰქვია. ამიტომაც მაინტერესებდა, უკანა ტანიდან ოზონის ჭავლის შეყვანას, როგორი აგრეგატით ახერხებდნენ და „რუსთავი-2“-მა ჩემი ეს ცნობისწადილიც დააკმაყოფილა.

მეორე თუ მესამე დღეს ვანოს შოუში ჯერ ვანომ ილადავა – არა, ნუ გეშინიათ, შეჩვევას ნაღდად არ იწვევს, მაგრამ ოზონის ჭავლმა შეიძლება ხმა დაგიწვრილოთ და მიხრა-მოხრა (ანუ „პახოდკა“, – ავტ.) უფრო მიმზიდველი და ნაზი გაგიხადოთო, და შემდეგ ის „ბრანდპოიტიც“ გვაჩვენეს, რომლის დანახვაზედაც, რომ იტყვიან, პირკატა მეცა, რადგანაც ზომა-წონით ძალიან ჰგავდა იმ ფალოს-იმიტატორს, რომელსაც ასე ვნებით ივლებდა პირში „ზუგდიდელი“ თომას ფლეთჩერი.

ღმერთმანი, არ ვაჭარბებ, ჩემო მკითხველო, და ზუსტად, სიტყვა-სიტყვით ასე იყო...

ტელეფონს ვეცი და გამოჩენილ „გრუზინ“ პოეტს ბატონ რეზო ამაშუკელს დავურეკე. ვიფიქრე, არ დამიჯერებს-მეთქი. მაგრამ შემთხვევით თავადაც უყურებია იმ ბიზნეს-კურიერისთვის და გულშემოყრილი დამხვდა მოხუცი – ჩემს დროს უბანში ერთი-ორი ცნობილი ქათამი იყო და ისინიც მხოლოდ კაი შეღამებულზე გამოდიოდნენ გარეთ ჰაერის ჩასაყლაპად და, რომ იტყვიან, კედელ-კედელ დადიოდნენ, ემანდ არავინ დაგვინახოსო. იმიტომ კი არა, რომ ვინმე ერჩოდათ ქუჩაში განსაკუთრებულად, არამედ იმიტომ, რომ იმ პედერასტებსაც კი რცხვენოდათ აშკარად გამოჩენისა, თავიანთი ადგილი იცოდნენო. ახლა კი რა ხდება, რა ამბავია ამდენი ურცხვი პედერასტი, პრესაში, ტელევიზიაში, შოუბიზნესში და არც მთავრობაში უჩივიან იმათ ნაკლებობას. ამიტომაც გაიტანეს ბათუმიდან ილიას ძეგლი და ქათმებმა, კვერცხების ძეგლი დადგესო.

თუმცა შემდეგ ბევრი ვიხალისეთ. კერძოდ, იმაზე, რომ ვაი და ოზონის ჭავლის შეყვანა უკანა ტანიდან ისევე გახდეს საპრეზიდენტო პროგრამა, როგორც „გაღიმებული საქართველო“ გახდა სავალდებულო, რას შობი მერეო? მკითხა.

აბა მე და თქვენ ან ზოგადად „გრუზინებს“ რა შეგვიძლია, ბატონო რეზო, ვიქნებით და იქნება საქართველო ასე გაღიმებულ-გადაჭიმული, ეგ არის და ეგა...

დავით (გრუზინ) მხეიძე

P. S. ერთ-ერთი პირველი, რაც ბარაკ ობამამ გააკეთა თეთრ სახლში მოსვლის შემდეგ, ის იყო, რომ გააუქმა რესპუბლიკელების მიერ მიღებული კანონი, რომელიც გეების მსახურებას კრძალავდა აშშ-ის არმიაში და ამიერიდან ყველა „ლგბტ“-ს გზა ხსნილი აქვს სამხედრო კარიერისკენ. შარშან კი ამერიკის პრეზიდენტმა ვრცლად ისაუბრა ცნობილი გეების ისტორიული დამსახურებების შესახებ ამერიკის წინაშე. და უფრო მეტიც, ყოველი წლის ივნისი მსოფლიო გეების დღეებად გამოაცხადა. რა დროსაც უნდა გაიმართოს გეიაღლუმები და სხვა სახის გეილონისძიებები.

ეს ისე, ცნობისათვის, როგორც შტირლიცი იტყოდა, „ინფორმაცია კ რაზმიშლენიუ“, ამერიკული ფასეულობების ბაირახტართა საყურადღებოდ საქართველოში...

დ. მ.

ინფორმაცია

თსუ და „საავტორო უფლებების ასოციაცია“ ინტელექტუალური საკუთრების დაცვაზე შეთანხმდნენ

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და „საავტორო უფლებების ასოციაცია“ ინტელექტუალური საკუთრების დაცვაზე შეთანხმდნენ. მხარეებს შორის სალიცენზიო შეთანხმებას ხელი გუშინ მოეწერა.

როგორც ჟურნალისტებს „საავტორო უფლებების ასოციაციის“ ხელმძღვანელმა გიგა კობალაძემ განუცხადა, იურიდიული ფაკულტეტი საავტორო უფლებით დაცული ლიტერატურული ნაწარმოებების ასლგადამღები მანქანით (XEROX) სასწავლო მიზნით გამრავლებისთვის ჰონორარს გადაიხდის, რომელიც ასოციაციის მეშვეობით ნაწარმოებების ავტორებს გაუნაწილდებათ.

– ეს საქართველოში სალიცენზიო შეთანხმების გაფორმების პირველი შემთხვევაა. მსგავსი ტიპის ლიცენზიების აღება კანონით ასლგადამღებ ყველა კომპანიას ეკისრება. მათ ინფორმირებას აუცილებლად მოვახდენთ იმის თაობაზე, რომ ნაწარმოებების სასწავლო მიზნით გამრავლების შემთხვევაში, ავტორისთვის ჰონორარის სახით მიზერული თანხის – 100 ლარზე 30 თეთრის გადახდა მოუწევთ. ეს ასლის გადაღების ტარიფს არ გააძვირებს და ავტორის ჰონორარისთვის თანხის გადახდა არც სტუდენტს ეკისრება, – აღნიშნა კობალაძემ.

ინტერპრესი

დაჯილდოება

გარჯა დაუფასეს

საქართველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა 2011 წლის ნომინანტები ჯერ კიდევ დეკემბრის მიწურულს დაასახელა, მაგრამ ობიექტური მიზეზებით საუკეთესოთა დაჯილდოება დაუგვიანდათ. და აი, სეოკ-მა საზეიმო ვითარებაში მიულოცა რჩეულთ წარმატებები. წლის სპორტსმენად, შეგახსენებთ, მშვილდოსნობაში მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონი ქრისტინე ესებუა მიიჩნიეს.

მასთან ერთად ათეულში შევიდნენ (ანბანის მიხედვით): მამუკა გორგოძე (რაგბიძ, რევაზ ლაშხი (ბერძნულ-რომაული ჭიდაობაძ, დავით მარსაგიშვილი (თავისუფალი ჭიდაობაძ, გია მაჭავარიანი (ძალოსნობაძ, ნინო სალუქვაძე (ტყვიის სროლაძ, ვიქტორ სანიკიძე (კალათბურთიძ, ამირან პაპინაშვილი (ძიუდოძ, მანუჩარ ცხადაია (ბერძნულ-რომაული ჭიდაობაძ და ვლადიმერ ხინჩეგაშვილი (თავისუფალი ჭიდაობაძ. წლის საუკეთესო მწვრთნელებად ზაზა თურმანიძე (თავისუფალი ჭიდაობაძ და ან ჰეიუნგ სვიუნგი (მშვილდოსნობაძ აღიარეს, საუკეთესო მეცენატად – „ავერსის" ხელმძღვანელი პაატა კურტანიძე, „ოლიმპიურ იმედად" – ბექა ღვინიაშვილი (ძიუდოძ.

ლექსო ცინცაძე

კალათბურთი

მოზაიკა

ხვალ სუპერლიგის მეორე წრის სასტარტო მატჩები გაიმართება: „რუსთავი" – „სოხუმი", „დინამო" – „ქუთაისი", „ოლიმპი" – თსუ, სტუ – „სამედიცინო", „ბათუმი" – შსს.

სეზონის განახლებას შინაგან საქმეთა სამინისტროს გუნდი ახალი მწვრთნელითა და ასევე ახალი სახელწოდებით ხვდება. „შსს-ს აკადემია" – ასეთია ძალოვანთა დასახელება ამიერიდან, მათი დამრიგებელი კი ბერძენი სპეციალისტი გიორგიოს კეცელიდისი გახდა, რომელსაც აწ უკვე ყოფილი თავკაცი არჩილ ქლენტი ასისტენტობას გაუწევს.

კეცელიდისი სპორტულმა სამყარომ „ევრო-2006"-ზე ელადელთა მესაჭის ელიას ზუროსის თანაშემწეობით გაიცნო და ისე მოხდა, რომ კარიერის უდიდესი ნაწილი სწორედ მეორე პლანზე ყოფნაში გაატარა, მათ შორის საქართველოში გადმობარგებამდე – კაუნასის „ჟალგირისში", სადაც ისევ ზუროსს ეხმარებოდა. იგი საზოგადოებას პოლიციის აკადემიაში წარუდგინეს.

ხატია დეკანოიძე, აკადემიის დირექტორი: ახალ თავკაცს ოპტიმალური მიზანი დავუსახეთ: დისციპლინირებული, ძლიერი გუნდის ჩამოყალიბება, ისეთის, როგორიც შსს-ს აკადემიას ეკადრება. ბატონმა გიორგიოსმა გუნდი უკვე ნახა და პირველი შენიშვნებიც მისცა ბიჭებს. მას ბოლომდე ვენდობით და იმედი გვაქვს, რომ მოლოდინს გაგვიმართლებს.

ლევან მიქაბერიძე, გენერალური დირექტორი: ვიდრე კონტრაქტებს არ გავაფორმებთ, ახალწვეულთა ვინაობას ვერ გაგანდობთ. წინასწარ მხოლოდ იმას გაცნობებთ, რომ სამი კალათბურთელი დაგვემატება.

რაც შეეხება დანაკლისს, როგო კრეპსი ამერიკაში ოჯახური პირობების გამო დაბრუნდა, ჯეფრი მაკქემონი ბოლომდე ვერ გაიხსნა და ამიტომ გავწყვიტეთ მასთან კონტრაქტი, ხოლო ჟულივეტ ტუჯანს იმიტომ შეველიეთ და გავანათხოვრეთ „რუსთავში", რომ ახალგაზრდა ბექა ბექაურს მეტი სათამაშო დრო ჰქონდეს.

გიორგიოს კეცელიდისი: საქმეს შუა სეზონიდან შევუდექი, რის გამოც ვერ ვიტყვი, რომ პლეი-ოფებს სრულ მზადყოფნაში შევხვდებით, თუმცა არჩილ ქლენტის დახმარებით შევეცდებით ლამაზი კალათბურთი ვითამაშოთ და მაქსიმალური შედეგი ვუჩვენოთ. მოგეხსენებათ, ყველაფერი დაცვით იწყება, ამიტომ ჩემი გაწვრთნილი გუნდიც აღნიშნულ კომპონენტში უნდა იყოს გამორჩეული. ჩემს ოპტიმიზმს ის ფაქტიც ასაზრდოებს, რომ კლუბისთვის საკეთილდღეოდ მწვრთნელთა გარდა კიდევ ბევრი ხალხი ილვწის.

რაც შეეხება თქვენი ნაკრების წარმატებულ გამოსვლას შარშანდელ „ევრობასკეტზე", მიმაჩნია, რომ ქართული კალათბურთი პატარა ბავშვივითაა, რომელიც დღითიდღე იზრდება და მინდა მის განვითარებაში წვლილი მეც შევიტანო.

იგივე შემიძლია ვთქვა მომავალ თაობაზეც. მინდა იცოდეთ, რომ 18-20 წლის ჭაბუკებს შორის ბევრი ტალანტი გყავთ და მზად ვარ, მათ ჩამოყალიბებაში მივიღო მონაწილეობა.

* * *

ლონდონის ოლიმპიადაზე მოსახვედრ სამ ვაკანტურ საგზურს 12 საკალათბურთო ნაკრები გაითამაშებს.

ოლიმპიადის ფორმატის თანახმად, ლონდონში 12 ნაკრები იბრძოლებს მედლებისთვის. აქედან 9 მონაწილის ვინაობა უკვე ცნობილია, დარჩენილი სამი საგზური კი სპეციალურ ტურნირზე გათამაშდება, რომელიც 2-8 ივლისს ვენესუელის დედაქალაქ კარაკასში გაიმართება. 1 თებერვალს კარაკასშივე შედგა საკვალიფიკაციო ტურნირის კენჭისყრა, რომელმაც 12 პრეტენდენტი ასე გაანაწილა ჯგუფებში:

A ჯგუფი: საბერძნეთი, იორდანია, პუერტო რიკო.

B ჯგუფი: ლიტვა, ნიგერია, ვენესუელა.

C ჯგუფი: დომინიკის რესპუბლიკა, სამხრეთ კორეა, რუსეთი.

D ჯგუფი: ანგოლა, მაკედონია, ახალი ზელანდია.

ამ ოთხი ჯგუფიდან ორ-ორი საუკეთესო პლეი-ოფში გააგრძელებს თამაშს და სამ საუკეთესო ნაკრებს გამოავლენს.

ლონდონის ოლიმპიადის საგზური უკვე მოპოვებული აქვთ: ბრიტანეთს (ტურნირის მასპინძელიძ, აშშ-ს (მსოფლიოს ჩემპიონიძ, ტუნისს (აფრიკის ჩემპიონიძ, არგენტინას, ბრაზილიას (სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატის ფინალისტებიძ, ავსტრალიას (ოკეანეთის ჩემპიონიძ, ესპანეთს, საფრანგეთს (ევროპის ჩემპიონატის ფინალისტებიძ და ჩინეთს (აზიის ჩემპიონიძ.

ჭიდაობა

ბულგარეთში ოლიმპიური ჩემპიონიც იასპარეზებს

მომავალ უქმეებზე ბულგარეთი ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში დან კოლოვისა და ნიკიტა პეტროვის საერთაშორისო მემორიალს უმასპინძლებს. ტრადიციულ შეჯიბრებაში საქართველოს ნაკრებიც იასპარეზებს მთავარი მწვრთნელის – ბეგი დარჩიას ხელმძღვანელობით. ბალკანურ ხალიჩაზე ძალებს მოსინჯავენ ქემალ ხარაბაძე (55 კგძ, ირაკლი ჭოჭუა (60ძ, პაატა ბაკურიძე (66ძ, ოლიმპიური ჩემპიონი მანუჩარ კვირკველია, ორგზის მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონი მანუჩარ ცხადაია, ზურაბ დათუნაშვილი (სამივე – 74ძ, ვლადიმერ გეგეშიძე, რევაზ ნადარეიშვილი (ორივე – 84ძ, სოსო ჯაბიძე, სერგო დიხამინჯია (ორივე – 96ძ, სერგო გოგისვანიძე, გურამ ფერსელიძე (ორივე – 120ძ. ტურნირზე მსაჯადაა მიწვეული ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი თემურ ყაზარაშვილი.

მეზობლებთან

იქ რომ ზამთრის ბაზებია

რამდენიმე დღის წინათ ქართველ ჰოკეისტებთან ერთად ერზრუმს ვეწვიე – ჩვენი სპორტსმენები ყინულის ჰოკეიში შავი ზღვის ლიგის გათამაშებაში ჩაებნენ. 350-ათასიანი ქალაქის შესასვლელშივე ჩვენი ყურადღება 90 და 120-მეტრიანმა თანამედროვე ტრამპლინებმა მიიპყრო. უფრო დიდი იყო გაოცება, ყინულის ჰოკეის სასახლე რომ ვიხილეთ მსოფლიო სტანდარტების შესაბამისი საშეჯიბრო დარბაზით, სადაც 5 ათასზე მეტი გულშემატკივარი ეტევა. სასახლეს მეორე სტანდარტული საციგურაოც აქვს, ასევე, კეთილმოწყობილი გასახდელებითა და საშხაპეებით. მეორე სართულის უზარმაზარ ფოიეში სპორტსმენები მაგიდის ჩოგბურთითაც ირთობენ თავს. ჩვენი სტუმრობისას სასახლეში მოზარდთა კემპი მიმდინარეობდა – თავი მოეყარათ სტამბოლელ, ერზრუმელ, ქოჯაელელ და კიდევ რამდენიმე ქალაქის ახალგაზრდა ჰოკეისტებს, რომლებსაც მეცადინეობებს ამერიკელი და სლოვაკი სპეციალისტები უტარებდნენ.

ძირითადის გარდა ერზრუმს ამშვენებს სამი სხვადასხვა ზომის ტრამპლინი, ფიგურული ციგურაობის სასახლე ორი სტანდარტული მოედნით, ქიორლინგის დარბაზი, ბოლო დროს რეკონსტრუირებული საბაგირო გზები და სამთო-სათხილამურო ტრასები, ყინულის ჰოკეის სასახლის გვერდით შესანიშნავი ფეხბურთის სტადიონი გადახურული ტრიბუნებით, „სპორტის დედოფლის" სტადიონი რვა სარბენი ბილიკითა და მძლეოსნური სექტორებით. მასპინძლებისგან შევიტყვეთ, რომ ყველა ეს სარბიელი უმთავრესად ბოლო ორი წლის განმავლობაში აუშენებიათ.

ზღვის დონიდან თითქმის 2 ათას მეტრ სიმაღლეზე მდებარე ქალაქი მნიშვნელოვანი შეჯიბრებები სამასპინძლოდაც ემზადება: 19-26 თებერვალს აქ ახალგაზრდებსა და ოცდასამწლიანებში ზამთრის ორჭიდში (ტრამპლინიდან ხტომა + თხილამურებით რბოლაძ მსოფლიოს პირველობა, მარტში კი 18-წლამდელ ჰოკეისტთა მე-3 დივიზიონის მსოფლიოს ჩემპიონატი გაიმართება. ჩვენი მეზობლები ზამთრის სახეობებში დიდ სარბიელზე გასვლას ახლა აპირებენ, ქართველებს კი თუნდაც ყინულის ჰოკეიში ნახევარსაუკუნოვანი ისტორია აქვთ, რომ არაფერი ვთქვათ ფიგურულად მოციგურავეთა წარმატებებზე ოლიმპიურ თამაშებში, მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონატებში, სავარჯიშოდ კი დედაქალაქში 50 წლის მანძილზე ერთადერთი არასტანდარტული მოედნის მეტი არ ელირსათ. მართალია, ბოლო დროს საციგურაოები მოეწყო ბათუმში, ქუთაისსა და ზუგდიდში, მაგრამ თბილისშიც გვინდა კარგი „ყინული", რაც დიდი სპორტის განვითარებასთან ერთად ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვასაც შეუწყობს ხელს.

ვაჟა დანელია

ავტორის ფოტო.

ტრაგედია

შავი დღე ფეხბურთის ისტორიაში

ის პორტ-საიდში 1 თებერვალს მოხდა, როდესაც ერთმანეთს ხვდებოდნენ ადგილობრივი „ალ-მასრი" და სტუმრად ჩასული კაიროს „ალ-ახლი". მატჩი მასპინძლების გამარჯვებით დამთავრდა – 3:1, მიუხედავად იმისა, რომ თამაშის მიმდინარეობისას ისინი აგებდნენ.

შესვენებისას დედაქალაქის გუნდის ფანატებმა თავიანთ ტრიბუნებზე გამოაკრეს მეტოქეთა შეურაცხმყოფელი პლაკატები. მართალია „ალ-მასრის" ქომაგები მაშინვე გაცეცხლდნენ. მაგრამ ჩხუბს ხელი შეუშალა ორთაბრძოლის განახლებამ. მატჩის დამთავრებისთანავე მასპინძელთა გულშემატკივრები თავს დაესხნენ „ალ-ახლის" გულშემატკივრებს და მინდორზე ატყდა ნამდვილი ხოცვა-ჟლეტა, რის გამოც დაიღუპა 74 ფანატი, დაჭრილია დაახლოებით 300 კაცი.

ღამით ქალაქში შეიყვანეს ეგვიპტის არმიის ქვედანაყოფები. ქვეყანაში გამოცხადდა სამდღიანი გლოვა. გენერალურმა პროკურატურამ დაიწყო ტრაგედიის გამომწვევი ვითარების გამოძიება. საგანგებო სხდომა გამართა ეგვიპტის პარლამენტმაც.

პორტ-საიდში მომხდარ ტრაგედიას გამოეხმაურა ფიფას პრეზიდენტი იოზეფ ბლატერიც. მან თანაგრძნობა გამოუცხადა დაღუპული გულშემატკივრების ოჯახებს, მან პორტ-საიდში მომხდარს კი მთელი ფეხბურთის შავი დღე უწოდა.

ეგვიპტის ფეხბურთის ფედერაციამ ჩემპიონატის მატჩები შეწყვიტა განუსაზღვრელი ვადით და თვითონაც აპირებს გამოძიებას.

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ს.ს.ი.პ - ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს განცხადება

სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის ჩატარების შესახებ

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
26	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
27	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
29	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
30	[illegible]	[illegible]	P	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
31	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ტესტი

უთხარ გაციებას – არა

გაიარეთ ტესტი და გაიგეთ, რამდენად არის მზად თქვენი ორგანიზმი, რომ წინააღმდეგობა გაუწიოს გაციებით დაავადებებს, რომლებიც ასე დამახასიათებელია ზამთრის პერიოდისთვის. უპასუხეთ ტესტის შეკითხვებს და გაიგეთ, თუ ღიმილით მოდიხართ ცხოვრებაში.

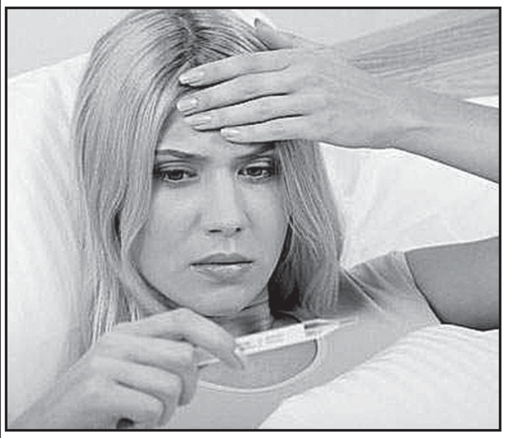

1. თქვენი ძილის ხანგრძლივობა საშუალოდ სულ ცოტა ექვსი-შვიდი საათია?
ა) არა; ბ) დიახ.

2. თუ იტანჯებით ძილის დარღვევით, ხშირად გიჩნდებათ პრობლემები დაძინებასთან დაკავშირებით?
ა) დიახ; ბ) არა.

3. დილით და მას შემდეგ, რაც მაღვიძარა დარეკავს, ძნელად იღვიძებთ?
ა) დიახ; ბ) არა.

4. იმის ნაცვლად, რომ მიიღოთ კონტრასტული შხაპი, გირჩევნიათ ზედმეტი ხუთი წუთი ინებივროთ ლოგინში?
ა) დიახ; ბ) არა.

5. ჯდომითი სამუშაო გაქვთ?
ა) დიახ; ბ) არა.

6. მეგობრობთ სპორტთან, რეგულარულად დადიხართ სატრენაჟორო დარბაზში თუ ასრულებთ დილის ვარჯიშებს?
ა) არა; ბ) დიახ.

7. თუ გაქვთ ხოლმე თავბრუსხვევა, ხშირად თუ გაწუხებთ თავის ტკივილი?
ა) არა; ბ) დიახ.

8. იშვიათად ხართ ხოლმე სუფთა ჰაერზე?
ა) დიახ; ბ) არა.

9. თუ იწყობთ გამოწრთობას?
ა) არა; ბ) დიახ.

10. სტრესი თქვენი იშვიათი სტუმარია?
ა) არა; ბ) დიახ.

11. თუ ხდება ხოლმე, რომ გრძნობთ მოულოდნელ დაღლილობას, თუმცა არც გადაღლილხართ?
ა) დიახ; ბ) არა.

12. ჩვეულებრივად თუ გყოფნით დრო, რომ დაისვენოთ შრომითი დღის შემდეგ?
ა) არა; ბ) დიახ.

13. ეწევით?
ა) დიახ; ბ) არა.

14. თქვენს მენიუში ყოველთვის არის ახალი ბოსტნეული და ხილი?
ა) არა; ბ) დიახ.

15. თუ ცდილობთ დაიცვათ კვების ჯანსაღი რეჟიმი?
ა) არა; ბ) დიახ.

16. თქვენი წონა ნორმის ფარგლებშია?
ა) არა; ბ) დიახ.

17. უკვე გრძნობთ ხოლმე გულის ცემას რაიმე დატვირთვის გარეშე?
ა) დიახ; ბ) არა.

18. თუ გაწუხებთ ქრონიკული დაავადებები?
ა) არა; ბ) დიახ.

19. გახდით გაღიზიანებული, ის კი, რაც ამ ცოტა ხნის წინათ გიუმჯობესებდათ განწყობილებას, უკვე აღარ გახარებთ?
ა) დიახ; ბ) არა.

20. თუ ამჩნევთ, რომ ქუჩაში თბილი ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის მიუხედავად, სწრაფად გიცივდებათ ხელები და (ან) ფეხები?
ა) დიახ; ბ) არა.

ყოველ პასუხზე „ა“ დაიწერეთ 2 ქულა, პასუხზე „ბ“ ქულები არ ირიცხება. შეაჯამეთ ქულები და გააკეთეთ დასკვნა

0-10 ქულა. თქვენ, როგორც ჩანს, სავსებით შეგიძლიათ იქონიოთ იმედი, რომ თქვენი ორგანიზმი წარმატებით ართმევს თავს ყველა გამოცდას და გაციებითი დაავადებანი გვერდით ჩაგივლიან იმის წყალობით, რომ გონივრულად უხამებთ პროფილაქტიკურ საშუალებებს ცხოვრების ჯანსაღ წესს. ეცადეთ ძალიან არ გაცივდეთ და განსაკუთრებული შემთხვევების გარეშე არ იყოთ ადამიანების დიდი თავშეყრის ადგილებში.

12-24 ქულა. თქვენ იზიარებთ აზრს: „ვინც თავისი თავისთვის არ ზრუნავს, ჰგავს ხელოსანს, ვისაც არ სცალია ინსტრუმენტის გასალესად“. მიუხედავად ამისა, სწორედ ახლა გმართეთ მეტი ყურადღება დაუთმოთ საკუთარ ჯანმრთელობას. გაციებითი დაავადებების პროფილაქტიკისთვის გამოიყენეთ ისეთი საერთო გამაჯანსაღებელი ხალხური საშუალებები, როგორებიცაა ძახველი (ყველაფრის გარდა ის გვეხმარება, რომ დავმშვიდდეთ და მოვიხსნათ დაძაბულობა), ასკილი, ქაცვი (კარგი საშუალებაა იმუნიტეტის ასამაღლებლად), ლიმონი, შტოში, თაფლი, და, რასაკვირველია, ტრადიციული ხახვი და ნიორი. ნუ გადაიღლებით და ხშირად იყავით სუფთა ჰაერზე. ნუ დაიზარებთ გაიკეთოთ პროფილაქტიკური აცრები, ამის წინ აუცილებლად მიიღეთ ექიმის კონსულტაციები. გახსოვდეთ: ავადმყოფობის თავიდან აცილება გაცილებით უფრო იოლია, ვიდრე მკურნალობა.

26-40 ქულა. თქვენ, ალბათ, რისკის ჯგუფში იმყოფებით, მაგრამ ეს არ არის პანიკის საბაბი. უნდა დაფიქრდეთ იმაზე, თუ როგორ უნდა შეცვალოთ ცხოვრების წესი. ეცადეთ მეტი იმოძრაოთ! უპირატესობა ფეხით სიარულს მიანიჭეთ. დილა დაიწყეთ თუნდაც ხანმოკლე მსუბუქი ვარჯიშებით. ეცადეთ თავიდან აიცილოთ სტრესული სიტუაციები და დაიცვათ კვების სწორი რეჟიმი. მარტივი მასაჟის დახმარებით გაიმაგრეთ სახსრები. მასაჟის ჯაგრისით (ან მაგარი პირსახოცით) დაიზილეთ ტერფები და მტევნები, განსაკუთრებით ხანგრძლივი გასეირნების წინ. ასეთი მარტივი პროცედურა გააუმჯობესებს სისხლის მიმოქცევას, რაც დაგვეხმარება ადვილად გადავიტანოთ სიცივე. და, თუ ადრე არასოდეს გაგიკეთებიათ, ექიმთან კონსულტაციის შემდეგ, გაიარეთ გრიპის ვაქცინაცია (ერთ-ერთი საწინააღმდეგო მაჩვენებელი შეიძლება გახდეს ალერგია ვაქცინის კომპონენტებზე).

АРГУМЕНТЫ И ФАКТЫ

რედაქცია 299-62-77; 599 32-85-76.

ანეკდოტები

ტიპი ურეკავს თავის სიდედრს: „წაიყვანეთ თქვენი ქალიშვილი. ჩვენ მხოლოდ ერთი თვეა, ერთად ვცხოვრობთ, მაგრამ მეტის ატანა აღარ შემიძლია!!“

– მაპატიეთ, სიძე ბატონო, – უპასუხებს სიდედრი, მაგრამ 14 დღის შემდეგ მწარმოებელი ნაწარმს არ იბრუნებს!

* * *

– როგორ გრძნობთ თავს საწოლში ჩემთან ერთად? – ეკითხება ბიჭი გოგოს.

– ძალიან მომწონს.

– უბრალოდ მოგწონს, თუ შენს დაქალებსაც მოუყვები ამაზე?

* * *

დღევანდელი დემოკრატების შემყურე დიქტატორებისადმი სიმპათიით განიმსჭვალები.

* * *

დღევანდელ საქართველოში ვის შეეშინდება ხვალინდელი დღისა გუშინდელს მერე?

* * *

– გუშინ დედაშენი გავიცანი, – ეუბნება ბიჭი თავის შეყვარებულს.

– მერე, რა აზრისა ხარ?

– ნუ ნერვიულობ, მაინც მიყვარხარ!

კიდევ იტყვიან, ოცნებას კაცი არ მოუკლავსო?!.

ცნობისმოყვარეთათვის

სად, რა, როდის?

● ყველამ ვიცით, რომ ორსახოვანი იანუსი დროის ღმერთი იყო. მას ორივე ხელზე ჰქონდა წარწერა და მარჯვენა ხელზე გამოსახული ციფრები – 365 აღნიშნავდა წელიწადის დღეების რაოდენობას.

● ლიდიის მეფე ალიატეს, კრეზის მამას, საფლავზე ულამაზესი ძეგლი დაუდგეს. მასზე წარწერა კი მიანიშნებდა მოქალაქეთა იმ სამ კატეგორიას, რომლებმაც ძეგლის დადგმისთვის ხარჯები გაიღეს: ხელოსნები, ვაჭრები და კურტიზანი ქალები, რომლებმაც გაცილებით მეტი გადაიხადეს, ვიდრე სხვებმა.

მოგვაწოდა
ტიტე კოპალეიშვილმა

ორწყობილა

რად არ ურჩია გადადგომა სტუმარს ობამამ?
ნუთუ პრობლემა გადაწყვიტოს უნდა კომბალმა?..

რამაზ ილმელი

კადრი

ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკაიას) ქ. 19
ინდექსი 66434

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ (დავით აღმაშენებლის 150. ტ: 599 79-76-79)
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20)

მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი
299-62-77;
599 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი 599 53-76-16;
რუსლან რუსია 599 17-21-21;
სპარტაკ ქოზულია 599 36-00-35
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე 514 33-33-24